

Electrolux

ÅRSREDOVISNING OCH
REVISIONSBERÄTTELSE ÅR 1972

1972 i sammandrag

Koncernens externa försäljning ökade under 1972 med 17,4 % från 2.122 Mkr till 2.491 Mkr.

Moderbolagets fakturering ökade under 1972 med 18,9 % från 742 Mkr till 882 Mkr.

Koncernvinsten efter skatter utgjorde 95,4 Mkr mot 70,2 Mkr 1971.

Moderbolaget redovisade för 1972 en nettovinst av 50,1 Mkr mot 38,1 Mkr 1971.

Styrelsen föreslår en fondemission, varigenom aktiekapitalet ökas från 499,2 Mkr till 624 Mkr (se sid. 29) och en utdelning av kr 10: — per nuvarande aktie.

Sju år i sammandrag

Koncernen		1972	1971	1970	1969	1968	1967	1966
Fakturerad försäljning	Mkr	2.490,9	2.121,9	1.869,3	1.582,9	1.326,9	1.097,8	1.070,3
Nettovinst efter skatt	„	95,4	70,2	63,3	45,8	52,9	32,0	26,2
Rörelseresultat efter kalkylmässiga avskrivningar (se not 2, sid. 39)	„	250,1	160,3	128,1	102,7	93,4		
Beräknad nettovinst per aktie ^{1) 2)}	kr	24: 62	14: 79	11: 70	11: 03	10: 23		
Investeringar i fastigheter, maskiner och fabriktionsverktyg ⁴⁾	Mkr	133,6	83,1	110,8	108,2	71,2	71,6	
Löner och ersättningar	„	798,0	707,1	657,6	554,0	434,7	361,9	382,3
Antal anställda, genomsnitt		35.624	33.642	32.724	29.171	23.282	21.127	21.962
Försäljning per anställd, exkl. städbolag	tkr	84,9	75,8	66,9	61,1	56,9	52,0	48,7
Moderbolaget								
Fakturerad försäljning	Mkr	882,1	742,1	630,9	584,1	470,0	388,9	405,4
Nettovinst efter skatt	„	50,1	38,1	31,2	27,5	24,6	18,9	16,0
D:o per aktie ²⁾	kr	10: 55	8: 02	6: 57	5: 79	5: 18	3: 98	3: 37
Investeringar i fastigheter, maskiner och fabriktionsverktyg	Mkr	45,2	33,6	58,9	53,6	37,6	42,4	
Löner och ersättningar	„	221,7	189,8	174,9	157,5	134,5	116,2	120,4
Antal anställda, genomsnitt		6.694	6.214	6.115	6.006	5.222	4.611	5.049
Utdelning per aktie (för 1972 enligt förslag) ³⁾	kr	10: 00	7: 61	6: 09	5: 33	4: 57	3: 04	3: 04
Totalt utdelat belopp (för 1972 enligt förslag)	Mkr	49,9	38,0	30,4	26,6	22,8	15,2	15,2

1) "Resultat av löpande verksamhet" med avdrag av 50 % skatt och minoritetsintressen

2) På 4.750.000 st aktier = antal aktier per 31.12.1972 efter 1972 års fondemission

3) På 4.992.000 st aktier = antal aktier efter aktiekapitalhöjning beslutad den 16 januari 1973 i samband med övertagandet av Facit AB (se sid. 5)

4) Inkl. fastigheter och maskiner tillhörande nyanskaffade bolag

Mkr	26,5	6,6	8,0	13,1	10,0	14,6
-----	------	-----	-----	------	------	------

Innehållsförteckning

Allmän information

- 1972 i sammandrag
- Sju år i sammandrag
- 2 Bolagsstämma
- 3 Styrelse, direktion, revisorer

Koncernredovisning och förvaltningsberättelse

- 5 Allmän översikt
- 5 Samgående med Facit
- 6 Förvärvade och nybildade bolag
- 7 Avyttring av fastigheter
- 8 Försäljning
- 10 Personal
- 12 Diagram över utvecklingen
- 14 Produktöversikt
- 26 Framtidsblick
- 29 Förslag till fondemission och vinstdisposition i AB Electrolux

Revisionsberättelse

- 30 Revisionsberättelse

Resultat- och Balansräkningar

- 31 Electrolux-koncernens Resultaträkning
- 32 Electrolux-koncernens Balansräkning
- 34 Electrolux-koncernen, Finansieringsanalys
- 35 AB Electrolux, Resultaträkning
- 36 AB Electrolux, Balansräkning
- 38 AB Electrolux — Specifikation över aktier och andelar
- 39 Kommentarer till bokslutet för Koncernen och AB Electrolux

Övrigt

- 43 Kompletterande uppgifter om Electrolux
- 44 Electrolux på världskartan

Förkortningar

- Mkr = miljoner kronor
- tkr = tusen kronor
- kr = kronor
- Frs = franska francs
- Nkr = norska kronor
- US\$ = US dollars
- hkr = hästkrafter
- C = Celsius
- V = volt
- ATP = Allmänna tilläggs pensioneringen
- PRI = Pensionsregistreringsinstitutet
- EEC = European Economic Community
- EFTA = European Free Trade Association
- EG = Europeiska gemenskapen

Bolagsstämma

Ordinarie bolagsstämma äger rum onsdagen den 16 maj 1973 klockan 10.00 i AB Electrolux stora hörsal, Luxgatan 15, Lilla Essingen, Stockholm.

Rätt att deltaga i bolagsstämman

Nya aktier: Eftersom bolaget tillämpar lagen om förenklad aktiehantering skall aktieägare, som önskar deltaga i bolagsstämman, vara införd i den av Värdepapperscentralen VPC AB förda aktieboken senast 10 dagar före bolagsstämman.

Aktieägare, som genom banks notariatavdelning eller enskild fondhandlare låtit förvaltarregistrera sina aktier, måste tillfälligt inregistrera aktierna i eget namn för att ha rätt att deltaga i bolagsstämman. Sådan omregistrering måste vara verkställd senast 10 dagar före bolagsstämman.

Gamla aktier: Om utbyte av gamla aktiebrev mot nya ännu inte skett, berättigar de gamla aktiebrev till deltagande i årets bolagsstämma, under förutsättning att aktieägaren är registrerad för aktierna i den av bolaget förda gamla aktieboken.

Anmälan

Aktieägare, som önskar deltaga i bolagsstämman, skall förutom att vara registrerad enligt ovan även anmäla sig till bolagets kontor, Luxbacken 1, Lilla Essingen, Stockholm, senast lördagen den 12 maj 1973 mellan klockan 10.00 och 14.00. Anmälan kan ske per telefon 08/13 01 00, anknytning 1124 och 1792.

Utbetalning av utdelning

I bolagsstämmans beslut om utdelning kommer att anges den dag, då aktieboken och den i anslutning till aktieboken förda förteckningen över panthavare m. fl. skall avstämmas för fastställande av vilka som är införda i dem. Styrelsen har som avstämningsdag föreslagit den 18 maj 1973.

Under förutsättning att bolagsstämman beslutar i enlighet med detta förslag, beräknas utdelningen komma att utsändas av Värdepapperscentralen VPC AB den 25 maj 1973 till dem, som på avstämningsdagen var införda i aktieboken eller i ovannämnda förteckning.

Utdelning belöpande på aktier, varpå aktiebrev utfärdats enligt gamla systemet, kommer inte att kunna utbetalas, förrän utbyte av aktiebrev skett och införing verkställts i den av Värdepapperscentralen VPC AB förda aktieboken eller den i anslutning till aktieboken förda förteckningen över panthavare m. fl. (enligt lag om förenklad aktiehantering, § 31).

Aktiebolaget Electrolux

STYRELSE:

Ordinarie Ragnar Söderberg, ordförande
Gunnar Arpi
Gunnar Engellau
Lord Luke of Pavenham
Åke T. Vrethem
Hans Werthén

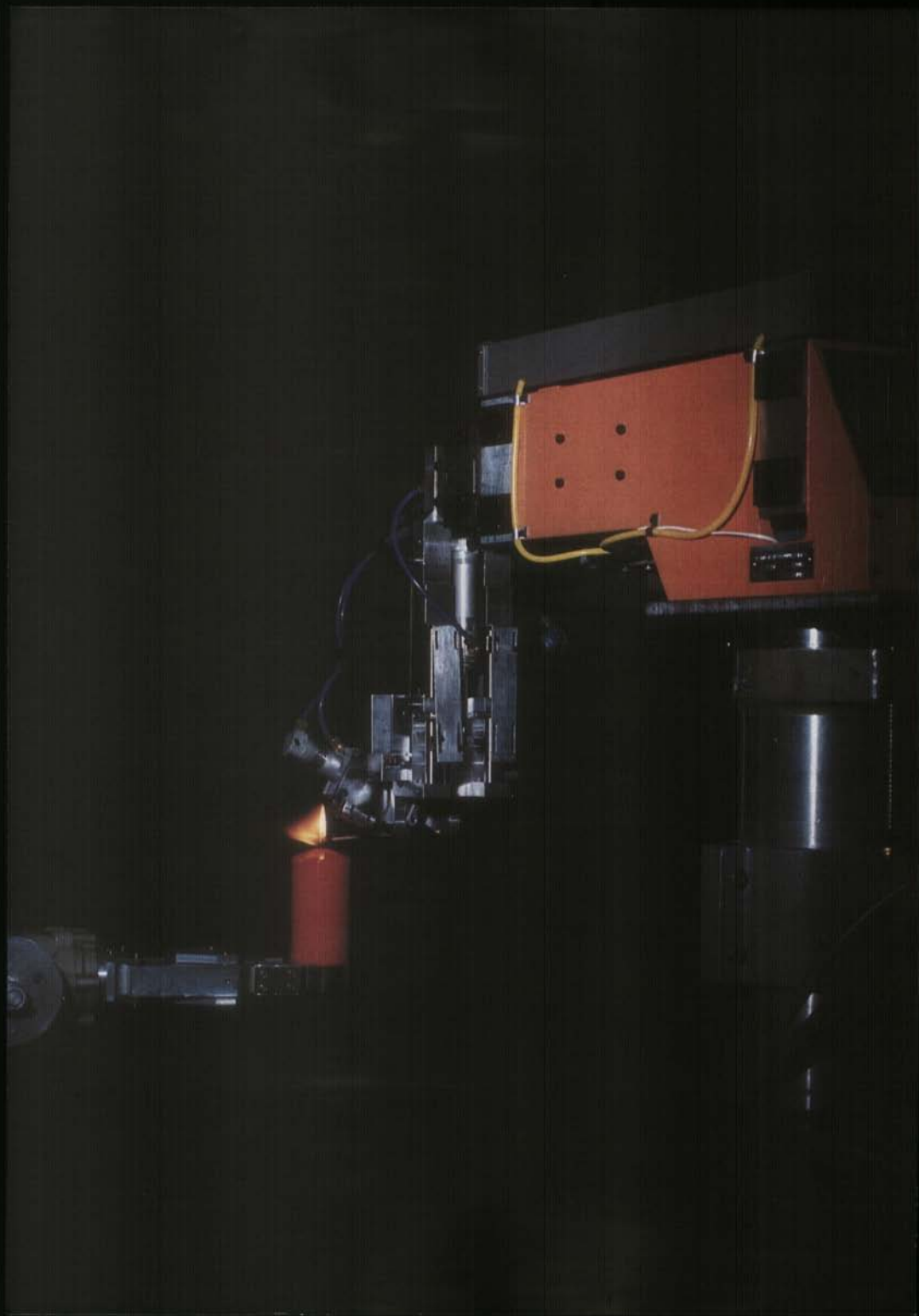
Suppleanter Gösta Bystedt
Sven Olving
Jacob Palmstierna

DIREKTION: Hans Werthén, verkställande direktör
Gösta Bystedt, vice verkställande direktör
Harry Eriksson, vice verkställande direktör
Folke Heibert
Yngve Lindholm (Elkhart, Indiana, USA)
Anders Scharp
Owe Werner

REVISORER:

Ordinarie Arne Holmén, auktoriserad revisor
Bruno Svensson, auktoriserad revisor

Suppleanter Sigurd Löfgren, auktoriserad revisor
Sten Lundvall, auktoriserad revisor

Koncernredovisning och förvaltningsberättelse

På grund av Electrolux-koncernens internationella struktur ingår förvaltningsberättelsen för moderbolaget i redogörelsen för koncernen i sin helhet.

Allmän översikt

År 1972 har blivit ett rekordår för Electrolux-koncernen. Såväl försäljning som vinst har betydligt överstigit de prognoser, som gjorts vid årsskiftet 1971/1972. På grund av dåvarande osäkra ekonomiska läge hade bedömningen av expansionen under 1972 skett med viss försiktighet. Emellertid har vissa större varuområden, exempelvis hushållsproukter i Frankrike, Storbritannien, Sverige och Västtyskland samt husvagnskylskåp i USA, visat en betydligt gynnammare utveckling än väntat. Detta har för Electrolux bidragit till fortsatt stark uppgång av försäljning och resultat. Härtill har även bidragit fortsatt rationalisering inom koncernens samtliga verksamhetsområden.

Motala-fabriken, som bl. a. tillverkar absorptionsdrivna kylskåp för husvagnar, har under senare delen av året haft svårigheter att leverera i takt med försäljningen på grund av bristande kapacitet. Mariestads-fabriken, som framställer kompressordrivna kylskåp, samt dammsugarfabrikerna i Europa har tidvis ej heller kunnat leverera tillräckligt antal enheter. Situationen håller nu på att normaliseras. Koncernbalansräkningen uppvisar en lagerökning av 95 Mkr. Häri ingår emellertid lager hos nyförvärvade bolag etc. med 84 Mkr.

Electrolux industrirobot MHU arbetar med hög precision. Bilden visar två samarbetande robotar. En robotarm för fram ett ljus, som tänds med en brinnande tändsticka, som den andra roboten håller.

De svenska fabriken har 1972 — liksom under 1971 — svarat för 57 % av koncernens totala tillverkningsvolym. Electrolux har under 1972 tillfört Sverige exportintäkter uppgående till 444 Mkr. Utdelningar, royalties etc. från utlandet har utgjort 36 Mkr. Större delen av koncernens vinst intjänas i utlandet. Under 1972 har liksom under 1971 69 % av koncernens försäljning skett till kunder utanför Sverige. Om man eliminerar kommersiell ständningsverksamhet, faller 72 % av koncernens försäljning på utlandet.

Electrolux Ltd., Luton, Storbritannien, som är det största Electrolux-bolaget utanför Sverige, har under 1972 nått nytt produktions- och försäljningsrekord. Antalet därifrån sålda dammsugare, kylskåp, fryskåp, elvärmepaneler m. m. har överstigit en miljon enheter, av vilka över 750.000 levererats till köpare i Storbritannien. Bolaget har ytterligare utökat sitt produktprogram.

Samgående med Facit

Enligt beslut av styrelsen i AB Electrolux i början av november 1972 har aktieägarna i Facit AB erbjudits att utbyta sina aktier, varvid de för 16 aktier i Facit AB skulle erhålla 5 nytecknade aktier av serie B i AB Electrolux. Erbjudandet gällde under förbehåll, att det accepterades av ägare av mer än 90 % av samtliga aktier i Facit AB, att bolagsstämman i AB Electrolux godkände för affärens genomförande erforderlig kapitalökning, att bolagsstämman i Facit AB beslöt upphäva det i bolagsord-

ningen för nämnda bolag intagna s. k. utlänningsförbehållet samt att Kungl. Maj:t godkände nämnda ändring av bolagsordningen.

Aktiekapitalet i Facit AB uppgår till 80 Mkr. Aktieägare representerande cirka 97 % av samtliga aktier har accepterat erbjudandet. En extra bolagsstämma i AB Electrolux den 16 januari 1973 har beslutat att höja aktiekapitalet med högst 25 Mkr. Beloppet har senare fastställts till 24,2 Mkr motsvarande 242.000 aktier av serie B. Dessa lyder å nominellt kr 100 men har emitterats till en kurs av kr 250. Skillnaden mellan detta värde och nominellt belopp, eller totalt 36,3 Mkr, har avsatts till reservfonden.

De nya aktierna berättigar till den utdelning, som beslutas för övriga Electrolux-aktier från och med för 1972 års rörelse.

Då AB Electrolux under 1972 inträtt i det system för aktiehantering, som administreras av Värdepapperscentralen VPC AB, utfärdar sistnämnda bolag de nya aktiecertifikaten.

Beträffande bakgrunden till förvärvet av Facit-koncernen kan följande nämnas:

Facit tillverkar och marknadsför i stora delar av världen mekaniska räknemaskiner, elektroniska räknemaskiner, dataprodukter och skrivmaskiner. Vidare marknadsföres produkter, som helt eller delvis sammanfaller med Electrolux sortiment. Facit säljer exempelvis kemisk-tekniska artiklar; liknande produkter framställs av Electrolux dotterbolag Euroclean AB.

Facits produktion av kontorsmöbler har gemensamma drag med den fabrikation av köksinredningar, som AB Electrolux dotterbolag A/S Scan-Atlas Husholdningsapparater bedriver i Nykøbing-Falster, Danmark. Vid AB Överums Bruk, ingående i Facit-gruppen, tillverkas elektriska småmotorer. Liknande produktion förekommer också i Electrolux fabrik i Västervik. Dessutom finns i Facit och Electrolux såväl gjuteri- som pressgjuterirörelse.

Inom kontorsmaskinbranschen, som präglas av sin finmekaniska karaktär, fanns fram till mitten av 1960-talet endast ett fåtal tillverkare. Branschens struktur ändrades dock genom att de mekaniska konstruktionerna ersattes av elektroniska. Utländska företag med betydande kunskaper inom elektroniken etablerade sig också som kontorsmaskintillverkare. Facit-koncernen inledde samarbete med en utländsk tillverkare av elektroniska räknesmaskiner och intensifierade samtidigt insatserna att utveckla en egen elektronisk räknare. Den snabba tekniska utvecklingen inom elektronikområdet medförde täta modellbyten med bl. a. starkt reducerade priser på de mekaniska räknesmaskinerna som följd.

Under den senaste 10-årsperioden har Facit-koncernens forsknings- och utvecklingsprogram främst inriktats på datasektorn och ett stort antal nya produkter har introducerats på marknaden eller förberetts för produktion. Kostnaderna för detta utvecklingsprogram har i hög grad belastat koncernens resultat, vilket dessutom försvagats på grund av de senaste årens konjunkturnedgång. Vidare har de kraftigt ökade lönekostnaderna i Sverige verkat i negativ riktning, eftersom de inte kunnat kompenseras genom pris- höjningar eller rationaliseringar.

Av Facits årsredovisning för år 1971 och av delårsrapport för år 1972 har framgått, att Facit-koncernen hamnat i ett utsatt läge. Styrelsen hade offentliggjort ett omstrukturerings-

program, enligt vilket betydande omställningar och avskedanden måste genomföras i koncernens skilda verksamhetsgrenar. I denna situation påbörjades förhandlingar mellan AB Electrolux och företrädare för de större aktieägarna i Facit AB, varvid man enades om att föreslå ett samgående enligt ovan nämnda erbjudande av styrelsen i AB Electrolux.

Electrolux befinner sig i stark expansion och har behov av att utöka sin tillverknings-, försäljnings- och serviceorganisation. Facit har inom dessa områden viss överkapacitet, som kommer väl till användning vid samgåendet mellan de två bolagsgrupperna.

Electrolux kommer att tillföra Facit ökade resurser för att genomföra påbörjat produktutvecklingsprogram, medan på flera områden, bl. a. inom elektronik och finmekanik, Facit kommer att tillföra Electrolux tekniskt kunnande. Ett samgående underlättar finansieringen av Facits verksamhet, vilket är av betydelse inte minst för utvecklingen av nya produkter.

På produktionssidan uppnås ett bättre totalt utnyttjande av befintlig kapacitet genom att tillverkning av komponenter till vissa av Electrolux produkter förläggs till Facits fabriker. Härigenom reduceras väsentligt behovet av friställning av personal hos Facit.

Både Electrolux och Facit avsätter större delen av sin produktion utanför Sverige. Marknadsföringen uppvisar stora likheter. Genom ett samgående skapas möjligheter till rationalisering av försäljning och administration samt till ökad avsättning av båda bolagens produkter på såväl gamla som nya marknader. En samordning av de båda bolagens serviceorganisationer beräknas medföra väsentliga kostnadsbesparingar.

*

Det ovannämnda omstruktureringsprogrammet i Facit betydde, att ett relativt stort antal anställda skulle behöva avskedas, bl. a. vid kon-

cernens anläggningar i Göteborg och Strömstad. Enligt avtal med Arbetsmarknadsstyrelsen och Göteborgs stad garanteras på nämnda arbetsplatser sysselsättning för totalt 880 anställda under 5 år. Arbetsmarknadsstyrelsen betalar vissa omställningskostnader samt har för investeringsändamål beviljat ett lån på 20 Mkr. Lånet medför förpliktelse för Electrolux/Facit att investera 30 Mkr under en 4-årsperiod. Göteborgs stad har genom Hantverks- och Industrihus i Göteborg AB (HIGAB) förvärvat fabriks- och kontorsfastigheten i Göteborg och hyr nu ut denna till AB Original-Odhner, som är ett dotterbolag till Facit AB.

*

Samgåendet mellan Electrolux och Facit har i stor utsträckning undanröjt de djupgående sociala verkningar, som skulle ha uppstått på flera orter, om Facit måst fullfölja planerade nedläggningar och inskränkningar av verksamheten.

*

Som ett led i samgåendet har vid utgången av 1972 mellan AB Addo, som ingår i Facit-koncernen, och AB Electrolux tecknats ett avtal, enligt vilket AB Addo i fortsättningen skall driva sin tillverkning och försäljning i kommission för AB Electrolux räkning. Som följd härav har AB Addo till AB Electrolux överlåtit till rörelsen hörande tillgångar och skulder.

Förvärvade och nybildade bolag

Under 1972 har AB Electrolux förvärvat samtliga aktier i *Bröderna Brodd AB*, Skänninge, vilket bolag tillverkar och marknadsför specialmaskiner för gaturenhållning. *Bröderna Brodd AB* har för dessa produkter en marknadsledande position i Sverige.

AB Electrolux har även förvärvat 50 % av aktierna i *A/S Vestfrost*, Esbjerg, Danmark. Detta bolags

sortiment ligger inom området "K-produkter".

Vidare har Electrolux Svenska Försäljningsaktiebolag köpt hälften av aktierna i *Plåtindustri AB*, Malmö, med bl. a. dotterbolagen *AB K. J. Levin*, Malmö, och *Royal Refrigeration AB*, Malmö. Från nämnda *AB K. J. Levin* har *AB Electrolux* förvärvat samtliga andelar i det franska bolaget *Levin France S.a.r.l.*, Neuilly. Plåtindustri-gruppens varusortiment omfattar kyl- och frysdiskar samt sektionbyggda kyl- och frysrur.

Med Electrolux-koncernen har under 1972 införlivats *Kreft S.a.r.l.*, Vianden, Luxemburg, ett bolag som tillverkar och försäljer absorptionskylskåp av mindre modeller. Electrolux har i slutet av 1972 utökat sitt verksamhetsområde genom förvärv från Svenska Petroleum Institutet av samtliga aktier i *AB Gårdscisterner SPI*. Bolagets namn har senare ändrats till *AB Gårdscisterner (ABG)*. Detta bolags verksamhet består i att i Sverige kontrollera och istandsätta gårdscisterner avsedda för förvaring av flytande bränsle. I samband med köpet har avtal slutits med de flesta större oljebolagen om inköp av deras bestånd av cirka 150.000 mobila gårdscisterner huvudsakligen använda för lagerhållning av olja, bensin, fotogen, smörj- eller lösningsmedel och placerade hos lantbrukare, småindustrier och byggnadsföretag. Cisternerna uthyres till innehavarna (s. k. leasing) och bolaget ansvarar för löpande underhåll och iordningställande (rekonstruktion) av uthyrda cisterner inom den tidsperiod, som fastställts av myndigheterna.

I Belgien har *AB Electrolux* och *Det Danske Rengørings Selskab A/S (DDRS)*, Köpenhamn, tillsammans förvärvat ett städbolag, *Netto Service S.A.*, Bryssel. — Marknadsföringen i Belgien av Euroclean-produkter, som tidigare skett genom en agent, har övertagits av det belgiska *Electrolux*-bolaget. Som ett led i den kontinuerliga ut-

byggnaden av koncernens internationella distributions- och försäljningsorganisation har under 1972 ytterligare dotterbolag bildats, bl. a. ett bolag för s. k. industriell rengöring (industrial cleaning) i São Paulo, Brasilien. I Dominikanska Republiken har bildats ett bolag, i vilket *Electrolux* äger aktiemajoriteten. Detta bolag säljer dammsugare och golvbonare och har nyligen startat kommersiell städningssverksamhet.

Avyttring av fastigheter

Electrolux-koncernens skogsinnehav i Ankarsums-området, cirka 5.500 hektar, har avyttrats.

Ett av de brittiska dotterbolagen har sålt sin fastighet i St. Albans i samband med centralisering av verksamheten till lokaler i Luton.

Electrolux Ltda., Portugal, har avyttrat sin fastighet i Alfragide (nära Lissabon). Bolagets samlade verksamhet bedrivs numera från hyrda lokaler i Lissabon.

På grund av ändrade lokala bestämmelser för byggnation har *Keltec Inc.*, Elkhart, USA, sålt sin fabriksfastighet till stadens myndigheter och kommer i slutet av 1973 att flytta till nya lokaler, som är under uppförande i samma stad. *OY Elektroheliol AB*, Finland, har sålt sin fastighet i Köklax (nära Helsingfors).

Exteriör av franska Electrolux-organisationens nya huvudkontor i Senlis norr om Paris. Inflyttning har ägt rum under sommaren 1972.

Försäljning

Koncernfaktureringen

har uppgått till 2.491 Mkr mot 2.122 Mkr för 1971, en ökning med 17,4 %. Av omsättningen hänför sig 30,8 % till kunder i Sverige och 69,2 % till kunder i utlandet att jämföra med 31,2 % respektive 68,8 % föregående år.

Moderbolagets (AB Electrolux) omsättning

har uppgått till 882 Mkr mot 742 Mkr föregående år, en ökning med 140 Mkr eller 18,9 %. Försäljningen till koncernbolag har utgjort 614 Mkr och till övriga kunder 268 Mkr (510 Mkr respektive

232 Mkr år 1971).

Exporten har under 1972 ökat med 62 Mkr till 413 Mkr, utgörande 46,8 % av totala försäljningen.

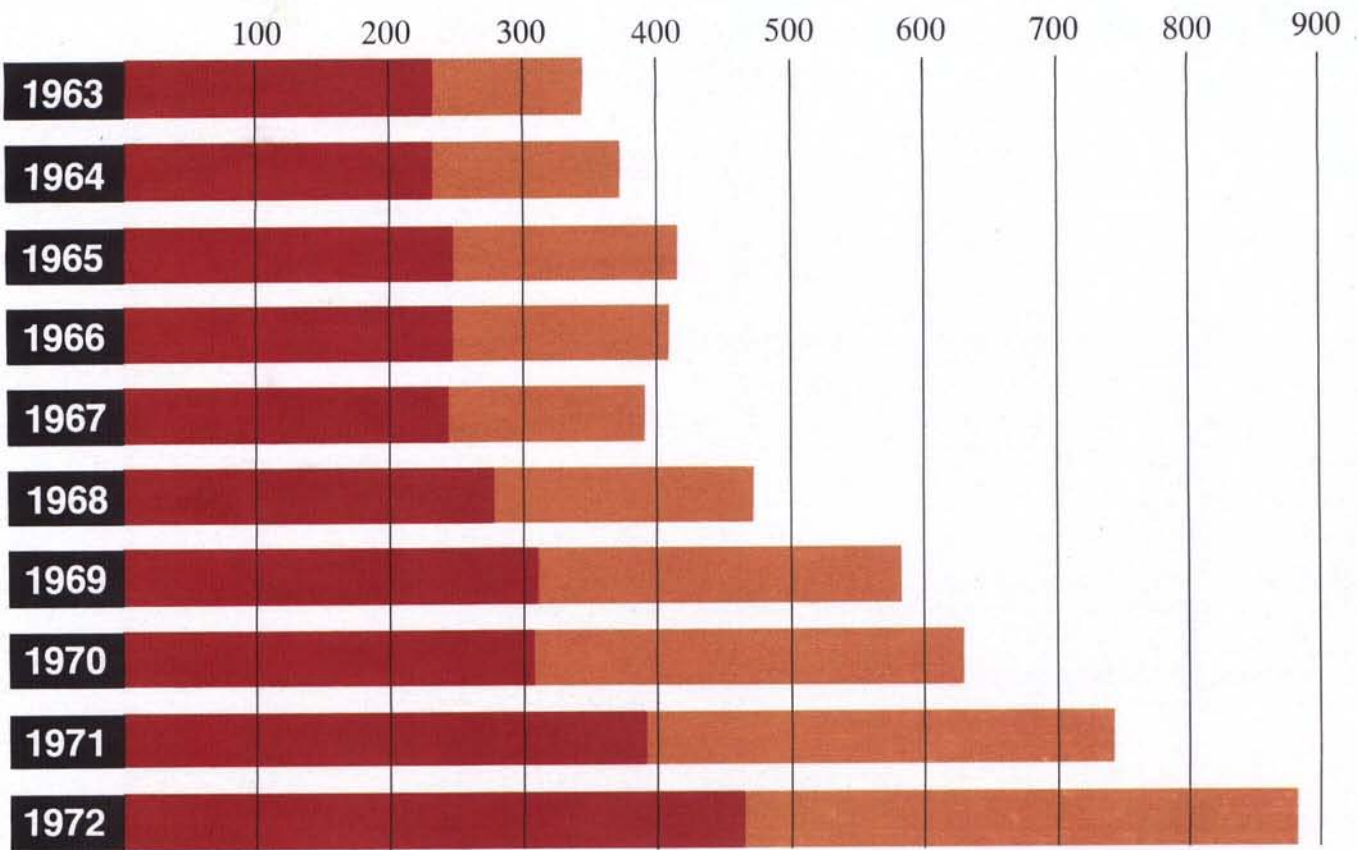
		Sverige	Övriga EFTA-länder *)	EEC-länder	Syd- och Mellanamerika	Australien och Nya Zeeland	USA och Kanada	Övriga områden	Totalt
1966	Mkr	356,0	256,9	218,6	93,3	59,2	17,1	69,2	1070,3
	%	33,3	24,0	20,4	8,7	5,5	1,6	6,5	100,0
1967	Mkr	374,0	279,1	211,9	89,1	56,4	24,2	63,1	1097,8
	%	34,1	25,4	19,3	8,1	5,1	2,2	5,8	100,0
1968	Mkr	434,0	380,4	224,9	106,4	58,3	51,4	71,5	1326,9
	%	32,7	28,7	16,9	8,0	4,4	3,9	5,4	100,0
1969	Mkr	539,0	477,0	237,8	116,2	66,9	66,8	79,2	1582,9
	%	34,1	30,1	15,0	7,4	4,2	4,2	5,0	100,0
1970	Mkr	629,0	555,2	295,5	102,5	106,2	99,9	81,0	1869,3
	%	33,6	29,7	15,8	5,5	5,7	5,4	4,3	100,0
1971	Mkr	661,7	629,9	367,1	119,2	126,4	124,1	93,5	2121,9
	%	31,2	29,7	17,3	5,6	6,0	5,8	4,4	100,0
1972	Mkr	768,4	757,2	430,7	115,8	142,6	167,5	108,7	2490,9
	%	30,8	30,4	17,3	4,7	5,7	6,7	4,4	100,0

*) Utgöres av de länder som förutom Sverige tillhörde EFTA under 1972

Sverige

Export

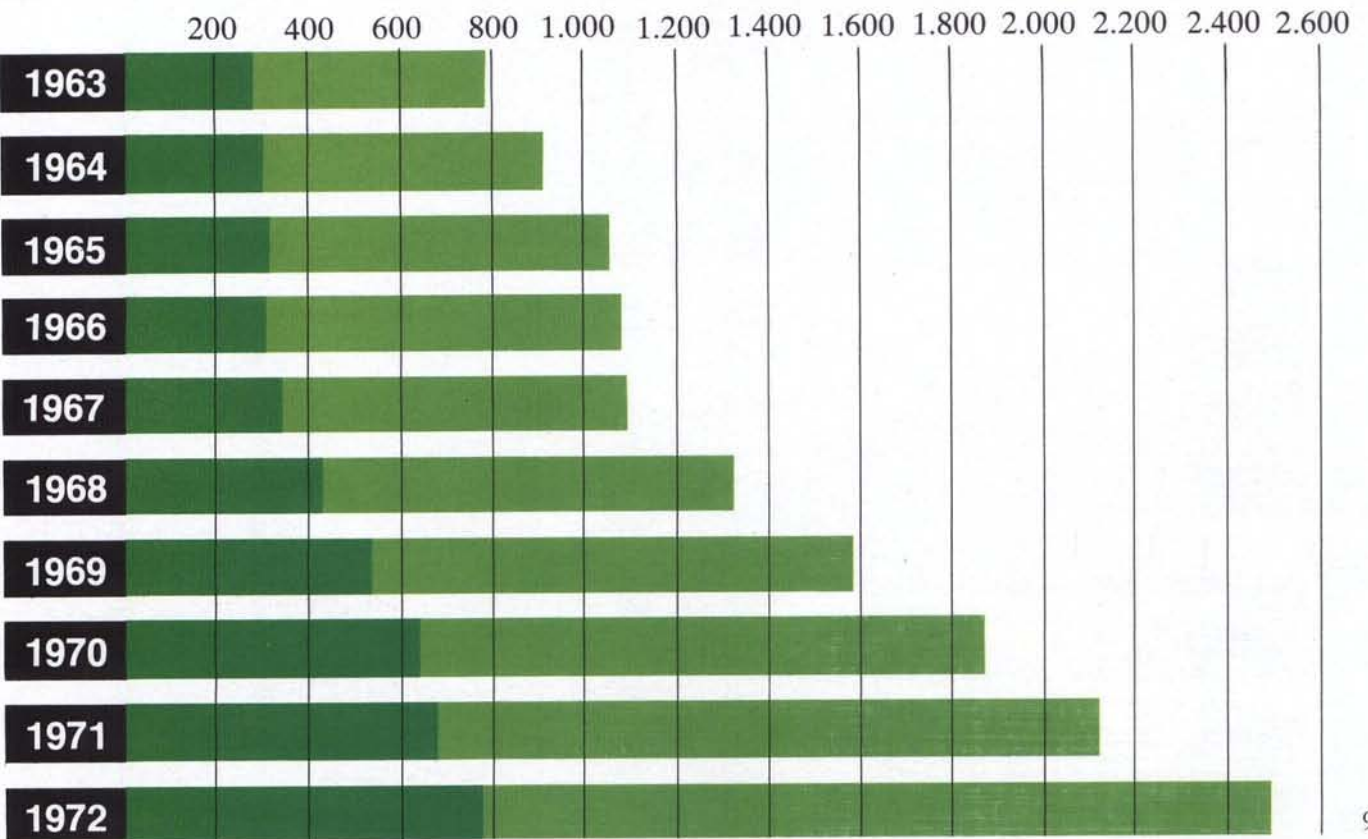
Försäljning 1963–1972 Moderbolaget (Mkr)

Sverige

Utlandet

Försäljning 1963–1972 Koncernen (Mkr)

Personal

Medelantalet anställda i koncernen har under 1972 uppgått till 35.624 mot 33.642 under närmast föregående år. Härvid har samtliga direktförsäljare i utländska dotterbolag medräknats, oberoende av hur anställningsvillkoren utformats. Detta har gjorts i avsikt att uppnå större enhetlighet vid framräkandet av totalantalet anställda i koncernen. Tidigare års siffror har korrigerats med anledning av det nu tillämpade

beräkningssättet. Ökningen av medelantalet anställda i koncernen faller helt på bolag i utlandet, bl. a. Electrolux G.m.b.H., Hamburg och S.A. Electrolux, Senlis (Paris). Antalet anställda i Sverige har under 1972 utgjort 36 % av det totala antalet anställda i koncernen (38 % år 1971). I Sverige intjänade löner och andra ersättningar har uppgått till 375,1 Mkr, motsvarande 47 % av totalbeloppet i koncernen

intjänade löner och andra ersättningar utgörande 798,0 Mkr (jämför även sid. 43). Personalen hos vissa svenska dotterbolag har vid årsskiftet 1971/1972 överförs till moderbolaget. Den i nedanstående uppställning redovisade nedgången hos "Svenska dotterbolag exkl. kommersiell städning" av såväl arbetare som övriga anställda förklaras till stor del genom denna personalöverflyttning.

Antal anställda inom koncernen (medeltal)

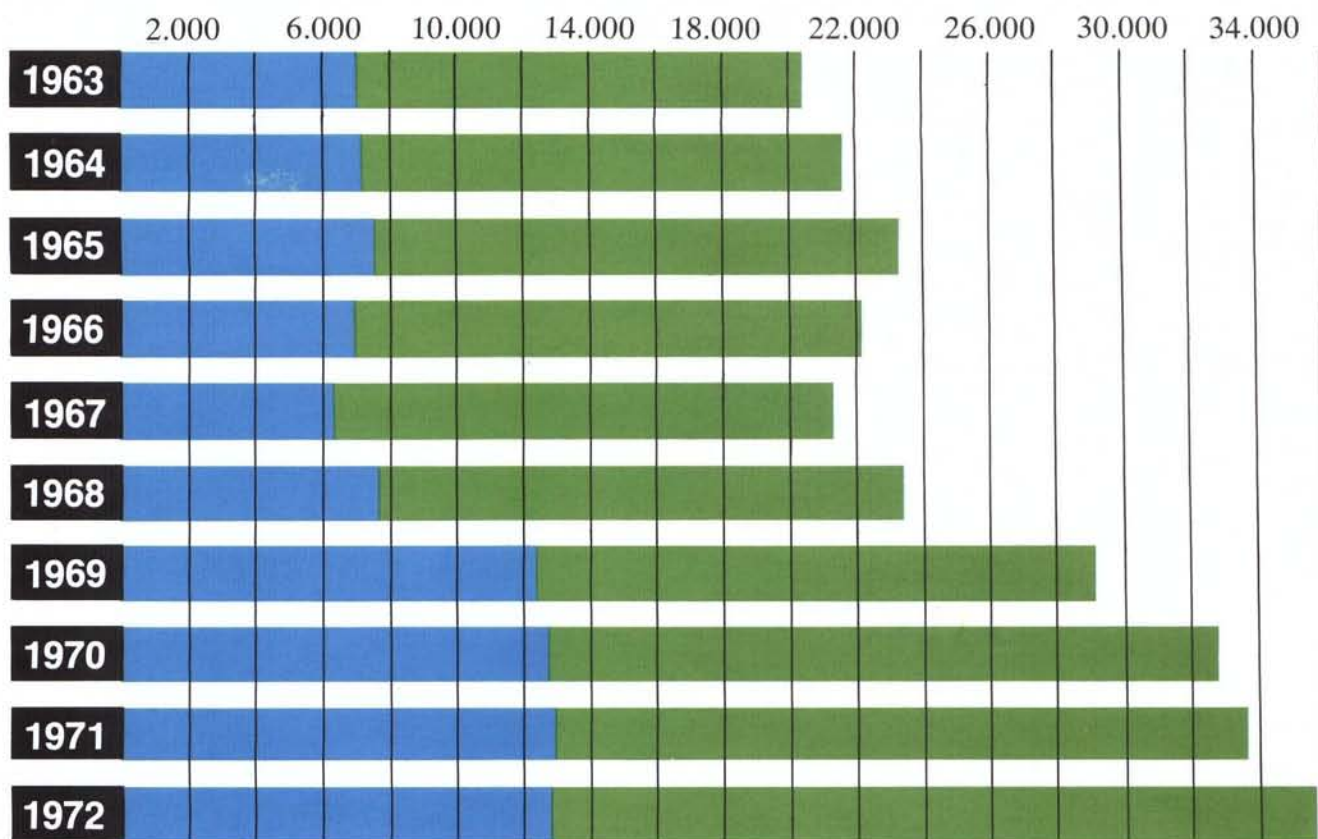
		Moderbolaget	Svenska dotterbolag exkl. kommersiell städning	Kommersiell städning i Sverige	Totalt i Sverige	Utländska dotterbolag exkl. kommersiell städning i utlandet	Kommersiell städning i utlandet	Totalt i utlandet	Totalt hela koncernen
1971	Arb.	4.335	1.060	3.760	9.155	5.584	3.053	8.637	17.792
	Övriga*)	1.879	1.366	440	3.685	11.996	169	12.165	15.850
	Totalt	6.214	2.426	4.200	12.840	17.580	3.222	20.802	33.642
	%	18	7	13	38	52	10	62	100
1972	Arb.	4.474	798	3.746	9.018	5.782	3.699	9.481	18.499
	Övriga*)	2.220	989	467	3.676	13.240	209	13.449	17.125
	Totalt	6.694	1.787	4.213	12.694	19.022	3.908	22.930	35.624
	%	19	5	12	36	53	11	64	100

*) Inkl. direktförsäljare

Sverige

Utlandet

Antal anställda i Electrolux-koncernen 1963–1972 (årsgenomsnitt)

Sverige

Utlandet

Intjänade löner i Electrolux-koncernen 1963–1972 (Mkr)

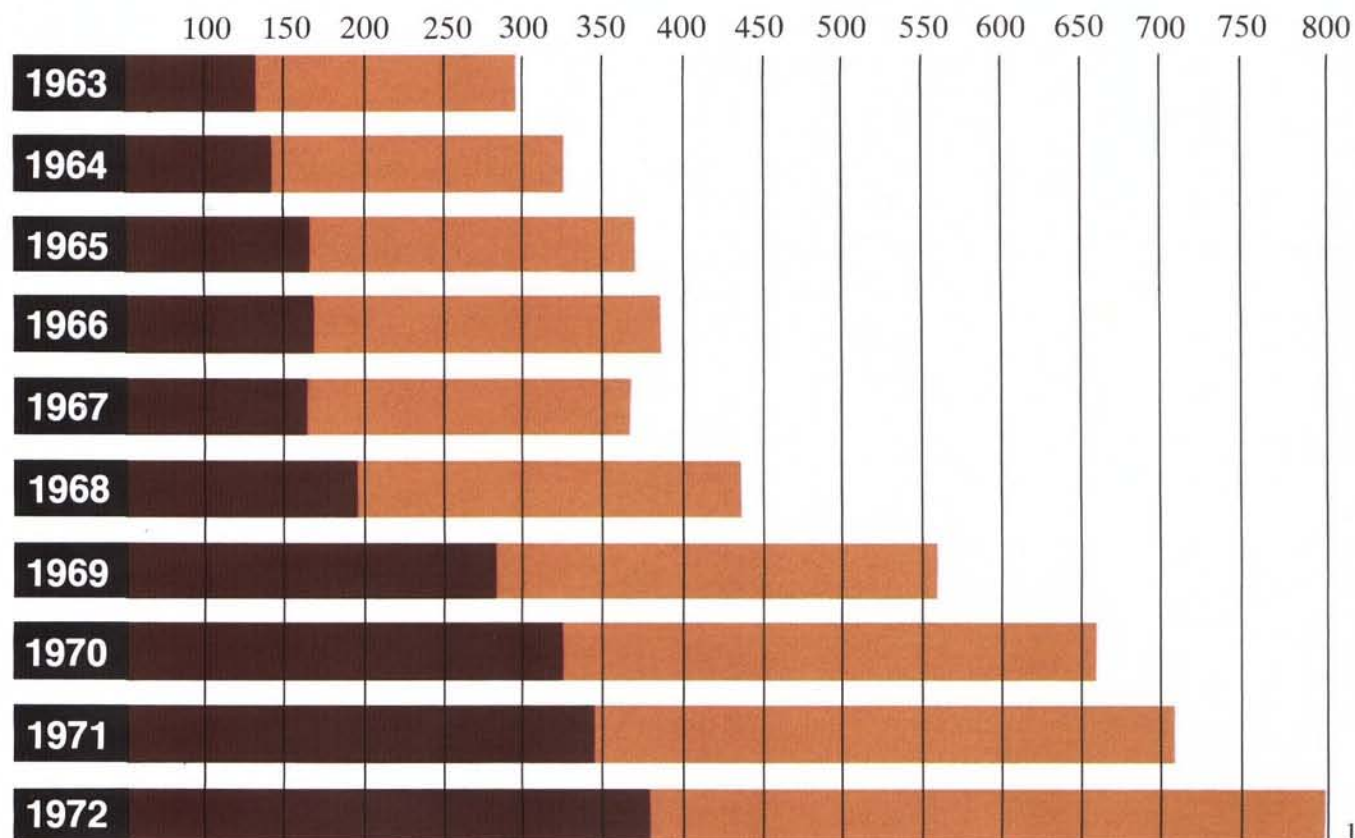

Diagram över utvecklingen

På vidstående sida visas i diagramform några väsentliga drag i koncernens utveckling under den senaste 7-årsperioden.

Resultat och avkastning på arbetande kapital

Staplarna utvisar "Resultat av löpande verksamhet före skatter" enligt Resultaträkning. Avkastningen på arbetande kapital har definierats som "Resultat av löpande verksamhet före skatter" plus kostnadsräntor för respektive år uttryckt i procent av balansomslutningen justerað med hela varulagerreserven per 31.12 samma år. Avkastningen definierad på detta sätt har under 1972 ökat från 9,6 % till 12,4 %. Den positiva trenden under 5-årsperioden är en följd av att resultatet förbättrats samtidigt som omsättningshastigheten för såväl kundfordringar som varulager ökat.

Likvida medel och likviditet

Likviditeten uttryckes som förhållandet mellan totala omsättningstillgångar (med justering för varulagerreserver) och summa kortfristiga skulder vid utgången av respektive år. Detta relationstal ger en uppfattning om företagets förmåga att betala de skulder, som förfaller till betalning inom ett år. Under den senaste 3-årsperioden har detta relationstal varit cirka 2,4—2,5. Som norm för vad som betraktas som god betalningsförmåga brukar anges relationstalet 2.

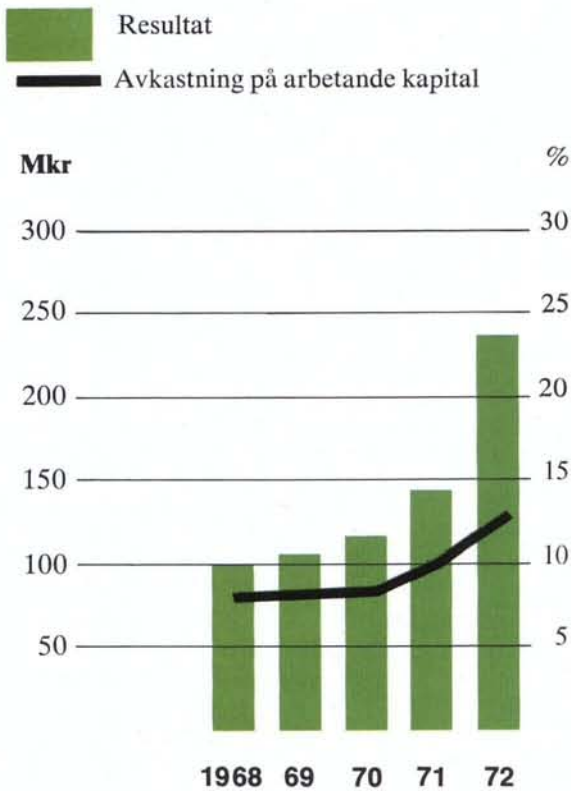
Kundfordringar (exklusive växelfordringar)

Kurvan visar kundfordringar vid utgången av året, uttryckta i procent av försäljningen under året. Som synes uppvisar kundfordringarna i procent av försäljningen en nedåtgående trend och uppgick per 31.12.1972 till 25,0 % av 1972 års försäljning.

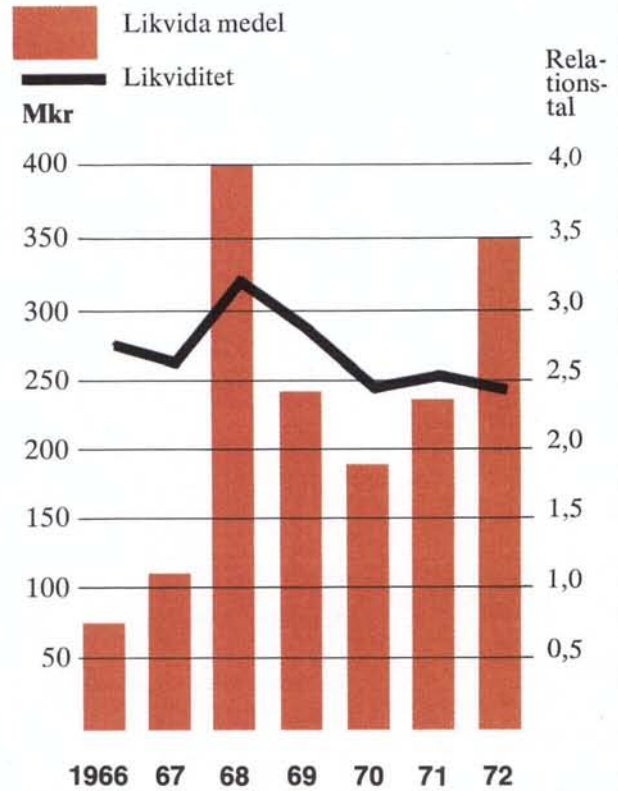
Varulager (före avdrag av allmänna lagerreserver)

Kurvan visar varulagret vid utgången av året, uttryckt i procent av försäljningen under året. Per 31.12.1972 utgjorde varulagret 27,9 % av 1972 års försäljning.

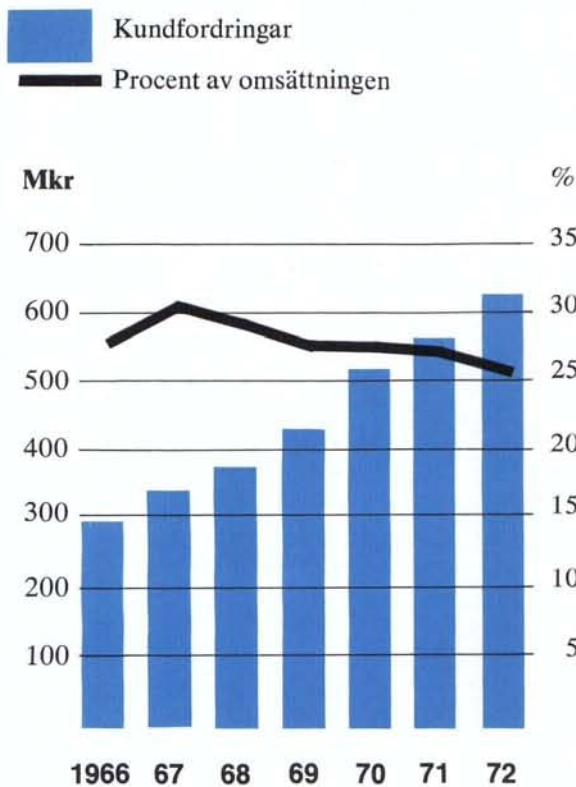
RESULTAT OCH AVKASTNING PÅ ARBETANDE KAPITAL

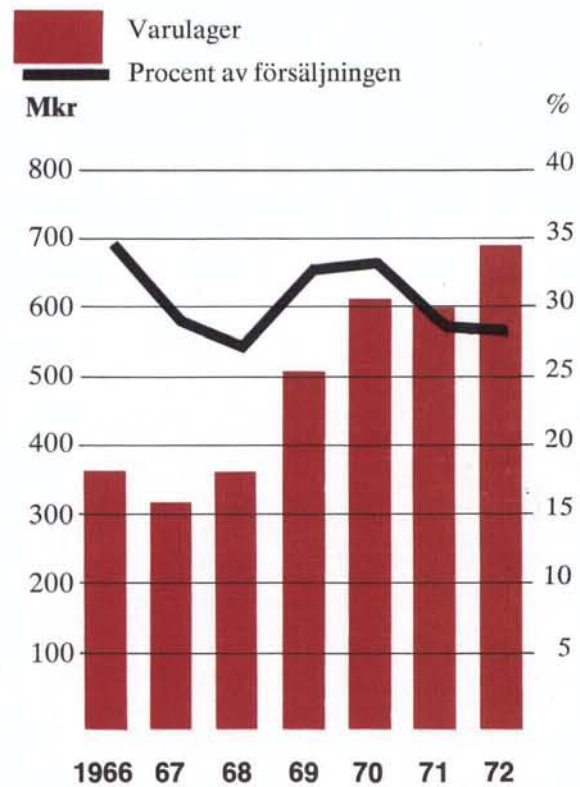
LIKVIDA MEDEL OCH LIKVIDITET

KUNDFORDRINGAR

VARULAGER

Produktöversikt

Städ- och rengöringsmaskiner samt städningsverksamhet

Electrolux-koncernen har under 1972 levererat cirka 1,7 miljoner dammsugare och golvbonare för hushållsbruk, värdemässigt motsvarande cirka 1/4 av koncernens totala försäljning. Dotterbolagen i Finland, Frankrike, Schweiz, Spanien, Storbritannien, Sverige och Västtyskland har varit speciellt framgångsrika.

Den i Sverige i slutet av 1971 introducerade dammsugarmodellen Z 320 marknadsföres nu över hela Europa och tillverkas — förutom i Sverige — även i Frankrike, Storbritannien (Z 330) och Västberlin. Mottagandet har varit så positivt, att fabriker tidvis haft svårigheter att hålla takt med försäljningen. År 1971 lanserades en apparat för schamponering av mattor, avsedd att kopplas till dammsugaren. Apparaten, som har beteckningen ZS 1, har under 1972 sålts i allt större utsträckning, ofta tillsammans med såväl dammsugaren Z 320 som

motormunstycket ZE 1. Det sistnämnda användes bl. a. vid rengöring av heltäckande mattor. Dessa tre apparater representerar en komplett, maskinell städutrustning för hushållsbruk.

I vissa länder marknadsföres dammsugarmodeller av typen "uprights". Med en modell av denna typ betecknad Z 500 har Electrolux haft framgångar såväl i tillverkningslandet, Storbritannien, som i flera andra länder.

Som följd av ökat bruk av heltäckande mattor och plastbehandling av golv visar försäljningen av hushållsgolvbonare en oenhetlig utveckling. I Skandinavien säljes endast ett mindre antal. De största marknaderna är Frankrike, Brasilien, Venezuela, Italien, Colombia, Spanien och Peru i nu nämnd ordning.

Electrolux-koncernen är en av pionjärerna för direktförsäljning i betydelsen hemförsäljning. De internationella framgångarna på dammsugarområdet är till väsentlig del en följd av detta försäljningssystem, som innebär en närmare och

aktivare kontakt med kunderna och som också ger möjligheter till en ingående och sakkunnig visning av produkterna.

Electrolux har i Sverige medverkat vid bildandet av Direktförsäljningsföreningens Förening, som sedan 1968 på olika sätt verkat med syftet att utveckla seriös direktförsäljning och understryka dess betydelse som komplement till andra distributionsformer. Den år 1971 i Sverige lagfästa ångerveckan vid köp i hemmet har haft en för seriösa företag positiv effekt och tillämpades frivilligt av föreningens samtliga medlemmar redan innan lagen trädde i kraft. Föreningen har också ett visst samarbete med sina motsvarigheter såväl inom Europa som i USA.

Även i andra länder, exempelvis Frankrike och Tyskland, har Electrolux medlemskap i föreningar med likartade syften.

Sortimentet av *kommersiella städmaskiner* har under 1972 kompletterats genom förvärvet av Bröderna Brodd AB, Skänninge. Bolagets verksamhet består i huvudsak av tillverkning och försäljning av sopmaskiner samt borstar av olika storlekar, främst för städmaskiner. Dessutom uthyres sopmaskiner samt utföres entreprenadstädning innefattande gatu-, väg- och parkrenhållning. Genom detta förvärv har Electrolux utvidgat sitt sortiment inom området för utomhusstädning, samtidigt som Bröderna Brodd AB — genom Electrolux internationella försäljningsorganisation — fått tillgång till en avsevärt ökad exportmarknad och därmed möjligheter för fortsatt expansion.

Electrolux-fabriken i Motala har en av Sveriges största anläggningar för formsprutning av plast. Bilden visar tillverkning av dammsugar-kåpor av termoplast.

COMPACT — tystgående sopmaskin ingående i produktsortimentet hos Bröderna Brodd AB, Skänninge.

En ny dammsugarmodell avsedd för kommersiellt bruk har lanserats under beteckningen Z 74. Den har nytt ytterhölje i glasfiberarmerad polyamid samt är utrustad med två nya motorer med goda prestanda och ett nytt, enklare filter. Ett nytt-utvecklat, robust kombinationsmunstycke ingår i medföljande tillbehörssats.

Electrolux förvärvade år 1970 Euromekan AB jämte dotterbolag. Under 1972 har bolagets namn ändrats till Euroclean AB. Dotterbolaget tillverkar och marknadsför aggregat och anläggningar för högttrycksrengöring enligt den s. k. EUROCLEAN-metoden, som bygger på liten vattenmängd under högt tryck och specialtillverkade rengöringsmedel. Euroclean-metoden användes inom livsmedels- och cellulosaindustri, mekanisk industri, för tvättning av bilar, för rengöring av tankfartyg, husfasader m. m. Tilltagande vattenbrist och ökad vattenedsmutsning är aktuella världsproblem. Euroclean-metoden har fördelen, att vattenförbrukningen utgör endast cirka 1/5 av den vattenmängd, som normalt åtgår vid rengöring med spolslang. Genom att totalmängden nedsmutsat vatten härigenom blir mindre, medför

användandet av Euroclean-metoden lägre belastning på anslutna reningsanläggningar.

Electrolux-koncernens försäljning av Euroclean-produkter har 1972 uppgått till 32 Mkr, en ökning av 37 %. Till denna gynnsamma utveckling har bidragit, att bolaget funnit nya användningsområden för sina produkter. Som exempel kan nämnas, att Euroclean utvecklat en ny teknik, genom vilken rengöring av kärnkraftreaktorer under byggnad och montering sker med avjoniserat vatten. Metoden används för närvarande av AB ASEA-ATOM vid uppförande av reaktor i Oskarshamn och tillsammans med Westinghouse Electric Corp., USA, vid gemensamt byggande av reaktor i Ringhals.

Livsmedelsindustrin är en annan sektor, där Euroclean-metoden fått ökad betydelse på grund av de höga hygienkrav, som numera uppställs enligt lag i Sverige. Under 1972 har bl. a. en fast anläggning med centralt placerade pumpar installerats hos FOODIA AB, Staffanstorps, där industrilokalerna hålles rena medelst Euroclean högttrycksrengöring. Hög grad av bakteriologisk renhet erhålles genom ständig tillförsel av rent vatten kontinuerligt

tillsatt med rengöringsmedel. Electrolux har sedan några år tillbaka egna dotterbolag samt tillsammans med Det Danske Rengörings Selskab A/S (DDRS), Köpenhamn, ägda bolag inom området kommersiell städningsverksamhet. Omsättningen inom detta produktområde har under 1972 uppgått till 156 Mkr. För det delägda Allmänna Svenska Städning AB (ASAB) har verksamhetsåret 1972 varit framgångsrikt. Omsättningen har uppgått till 123 Mkr jämfört med 107 Mkr för år 1971. Städningbolagen i Australien, Brasilien, Norge (i vilket Electrolux äger 49 %), Storbritannien och Sydafrika har utvecklats tillfredsställande.

Städningverksamheten har vidare utvecklats till nya områden. I Brasilien har Electrolux startat s. k. "industrial cleaning", som omfattar rengöring av kemiska fabriker, bryggerier, tunnlar, värmväxlare etc. ASAB utför sedan 1972 utvändigt rengöring av flygplan.

Specialdammsugaren Z74 har dubbla motorer och därigenom extra hög sugförmåga.

K-produkter

Detta produktsortiment omfattar kyl- och frysskåp och frysboxar av olika modeller (såväl absorptions- som kompressordrivna), kyl- och frysdiskar för butiker, elektriska spisar, kokhällar och köksventilatorer. I programmet ingår vidare helautomatiska disk- och tvättmaskiner, centrifuger, torkskåp och strykmaskiner. Dessutom tillverkas och marknadsföres olika typer av värmeapparater, såsom elvärme-paneler, el- och oljekaminer m. m. Sortimentet inkluderar även köksnickrier och köksmaskinen Assistent.

Försäljningen av K-produkter har under det gångna året nått upp till cirka 1,1 miljard kronor. Lönsamheten har ytterligare förbättrats. Den i föregående årsredovisning omnämnda strukturrationaliseringen inom Skandinavien har fortsatt under 1972, bl. a. genom förvärvet av 50 % av aktierna i Plåtindustri AB, Malmö, som äger AB K. J. Levin, det svenska försäljningsbolaget Royal Refrigeration AB och dotterbolag i flera länder i Europa. Tillverkningen, som bedrivs vid två fabriker i Malmö, består av kyl- och frysdiskar samt sektionbyggda kyl- och frysrum för butiker och supermarkets.

Förvärvet av Kreft S.a.r.l., Vianden, Luxemburg, som tillverkar och försäljer absorptionskylskåp av mindre modeller för i första hand husvagnar och fritidsbruk i övrigt, ger ett modellkomplement till förutvarande Electrolux-sortiment.

A/S Vestfrost, Esbjerg, som tillhandahåller en produktlinje omfattande frysboxar samt kyl- och frysskåp, är ett av de större danska exportföretagen i branschen. Huvuddelen av produktionen exporteras till övriga skandinaviska länder varjämte export sker till andra län-

der i Europa, främst Storbritannien. Vestfrost-produkterna säljes genom kanaler, som varit svåråtkomliga för Electrolux, varför delägarskapet i bolaget medför en utvidgning av koncernens marknadsföring.

För att ytterligare öka marknadsandelen för husvagnskylskåp på den stora amerikanska marknaden har dessa produkter uppdelats i *dels* ett sortiment avsett för exklusiva husvagnar, *dels* ett standardsortiment för övriga husvagnar.

ROYAL DOMETIC är den varubeteckning, under vilken sortimentet av kylskåp för exklusiva husvagnar marknadsföres. Detta sortiment har en avancerad design, som harmonierar med övrig utrustning i dyrare husvagnar. Automatisk avfrostning är genomgående införd på dessa husvagnskylskåp.

Standardsortimentet av husvagns-

kylskåp har förbättrats i olika avseenden. Frontmanövrerad omkoppling mellan gas- och eldrift har således införts över hela linjen. Tidigare rivtändare för tändning av gasen har ersatts med s. k. piezo-elektrisk tändning.

Antalet sålda husvagnskylskåp har under 1972 uppgått till cirka 333.000. Större marknader är USA, Australien, Belgien, Frankrike, Holland, Italien, Kanada, Storbritannien, Sverige och Västtyskland.

Antalet färgade varianter av spisar, köksfläktar, diskmaskiner samt kyl- och frysskåp har utökats och omfattar nu samtliga viktiga modeller.

Under våren 1973 upptas produktion och försäljning av en ny 150 liters absorptionsfrysbox med fotogen eller flaskgas som drivmedel. Boxen har avancerade prest-

Inbyggnadsskåp, 215 liter, i nya färgen POPPY. Ett antal K-produkter tillverkas nu i denna färg.

Skåpserien FUTURE LINE.

anda och är den första i världen av absorptionstyp, som även vid $+40^{\circ}\text{C}$ omgivningstemperatur ger en för frysning nödvändig temperatur av -18°C . Denna frysbox är utrustad med en nyutvecklad termostat för fotogendrift, som i hög grad underlättar boxens skötsel och som dessutom ger ökad driftsekonomi.

Som ett led i strukturrationaliseringen inom K-produktområdet har Electrolux till AGA Plåtförädling AB, Helsingborg, överlåtit utrustning för tillverkning av varmvattens radiatorer och har i samband därmed upphört att sälja dessa produkter.

Några försäljningssiffror i antal för 1972:

Kyl- och frysskåp inklusive husvagnskylskåp	1.146.000
Elspisar	255.000
Elvärmepaneler	305.000
Tvättmaskiner, torkskåp, strykmanglar	71.000
Diskmaskiner	23.000

Storköks-, sjukvårds- och industriapparater

Sektorn för storköks-, sjukvårds- och industriapparater tillverkar och marknadsför produkter för kompletta storkök — huvudsakligen avsedda för restauranter, fartyg och sjukhus — steriliseringscentraler och annan sjukvårdsutrustning, steriliserings- och rengöringsapparater för den farmaceutiska industrin samt lackerings- och värmebehandlingsanläggningar.

Mot bakgrund av att den svenska marknaden för detta produktsortiment, som tillhör olika specialområden, är begränsad, har sedan flera år verksamheten mer och mer internationaliserats. Utöver den försäljning, som redan bedrivs i flera europeiska länder inom området "institutionella kök", exempelvis sjukhus och personalmatsalar, har Electrolux under 1972 erhållit flera kontrakt med ledande internationella hotellkedjor.

Till Holiday Inns har utrustning sålts avseende ett tiotal anläggningar på olika platser i världen, senast Holiday Inns, Maderira. I sistnämnda fall har Electrolux åtagit sig leverans av komplett utrustning

till såväl köks- som tvätterifunktionerna i hotellet.

Electrolux åtagande gentemot Intercontinental har omfattat leverans av storköksutrustning till hotell i Warszawa och Zagreb.

Vidare kan nämnas, att den brittiska hotellkedjan Trust Houses Forte Limited köpt köksutrustning till Golden Sands — ett 1.000-bäddars hotell i Famagusta, Cypern.

Electrolux leveranser av storköksutrustning till fartyg har tidigare huvudsakligen avsett kryssningsfartyg och färjor. Under 1972 har såväl ordergång som leveranser av motsvarande utrustning till lastfartyg ökat betydligt. Detta har bidragit till en god utveckling 1972 av försäljningen av storköksutrustningar för fartyg.

Diskmaskiner för storköksbruk ingår i sektorns produkter. Genom komplettering med en diskmaskin, som är placerbar under bänk i diskrum, har sortimentet av diskmaskiner breddats och blivit konkurrenskraftigare såväl på den svenska som den internationella marknaden.

Under 1972 har statliga och kommunala organ samt industriföretag i Sverige iakttagit försiktighet beträffande nyinvesteringar, vilket påverkat ordergången inom sektorn för storköks-, sjukvårds- och industriapparater. Inom sortimentet storköksutrustningar har dock kompensation för nedgången av order avseende nyinvesteringar kunnat skaffas genom mer aktiva försäljningsinsatser på utbytesområdet. Totalleveranserna i Sverige av storköksutrustningar har härigenom ökat jämfört med 1971.

Återhållsamhet i investeringshänseende har präglat situationen även i flera andra europeiska länder.

Genom intensifierad kundbearbetning i utvecklingsländer med ökande oljeinkomster och därpå grundad benägenhet för investeringar har sektorn erhållit order, som kompenserat viss nedgång i orderinflödet från andra länder. Sålunda har under 1972 leveranser gjorts av storköks- och sjukhusutrustningar till kunder i Abu Dhabi, Bahrain, Dubai, Iran, Oman och Saudiarabien. Leveranser av storköksutrustning har skett även till det statliga oljebolaget Sonatrach, Algeriet.

Order på farmaceutisk utrustning har erhållits från kunder i bl. a. Brasilien, Indonesien och Iran.

I vissa sydeuropeiska länder samt i Västtyskland har försäljningen under 1972 av sjukhusutrustningar givit ökad ordergång och ökade leveranser.

För Svenska Utvecklings AB:s räkning har konstruktion och leverans skett under 1972 av en ny ugn, som ingår i en helautomatisk anläggning för tillverkning av bilskyltar i Kungsör.

Automatisk diskanläggning tillverkad av storkökssektorn i Alingsås och installerad i köket för restaurang 5:an i Göteborg.

*Autoklaver för olika slag av
sterilisering tillverkas av fabriken i
Getinge.*

Stålinredningar och materialhanteringsanläggningar

Inom denna sektor sker utveckling, tillverkning och marknadsföring av stålinredningar, som är det samlade begreppet för arkiv- och lagerinredningar, såsom hyllställ, skåp, pallställ, rullbanor samt prefabricerade mellanväggar för bl. a. industri och kontor, allt tillverkat av stål. Sektorn projekterar, tillverkar och säljer även industri- och lagerbyggnader av stål.

Materialhanteringsanläggningar systemprojekteras och tillverkas för industri- och grossistföretag i utförande från manuellt manövrerade enheter till flermiljonsanläggningar, ofta högmekaniserade och datorstyrda.

Marknadsföring sker dessutom av anläggningar för interna transporter och kommunikationer, såsom smågodstransportören TELELIFT och rörpostsystemet TELETUBE. Ett flertal anläggningar har levererats

för olika användningsområden, bl. a. till offentliga institutioner. Sektorn har under 1972 haft kännning av den svaga konjunkturen i Sverige, vilket mötts genom utökade exportinsatser. Förutom i Skandinavien marknadsföres produkterna nu i tolv västeuropeiska länder. Målsättningen är att ytterligare bygga ut exportförsäljningen. Bland sektorns större kunder under året kan nämnas:

AB Svenska Kullagerfabriken, Göteborg — transportanläggning, AB Karlshamns Oljefabriker — materialhanteringsanläggning, FOODIA AB, Lysekil — transportanläggning,

Elektriska Svetsnings AB, Laxå — plocklager med kranutrustning.

Bland större projekteringsuppdrag, som utförts inom sektorn, kan nämnas:

lagersystem för rörämnen — hos Sandvik AB, Sandviken, transportsystem för tobak — hos Svenska Tobaks AB, Stockholm,

buffertlager för kylskåpsdelar — hos Robert Bosch Hausgeräte G.m.b.H., Giengen-Brenz, Västtyskland, höglager för reservdelar — hos Volvo Europa N.V., Gent, Belgien. Sortimentet av *industrirobotar*, som marknadsförs av en inom moderbolaget organiserad försäljningsavdelning, har utvidgats. En ny mindre robot, "MHU-Junior", har utvecklats, avsedd för snabba operationer med lättare detaljer — t. ex. för matning av pressar av olika slag. Den kan börja levereras i mitten av 1973.

AB Electrolux och Robert Bosch G.m.b.H., Stuttgart, har träffat avtal om samarbete inom området för industriell mekanisering och automatisering. Avtalet, som baserar sig på den av Electrolux utvecklade industriroboten MHU, innebär, dels att Electrolux till Bosch förfogande mot ersättning ställer sitt tekniska kunnande inom området för mekaniserad materialhantering med robotar, dels att Bosch förvärvat ensam-

Flödesschema över Electrolux-tillverkad automatiskt styrd transportutrustning och totalinredning till färdigvarulager vid AB Karlshamns Oljefabrikens margarinfabrik i Karlshamn.

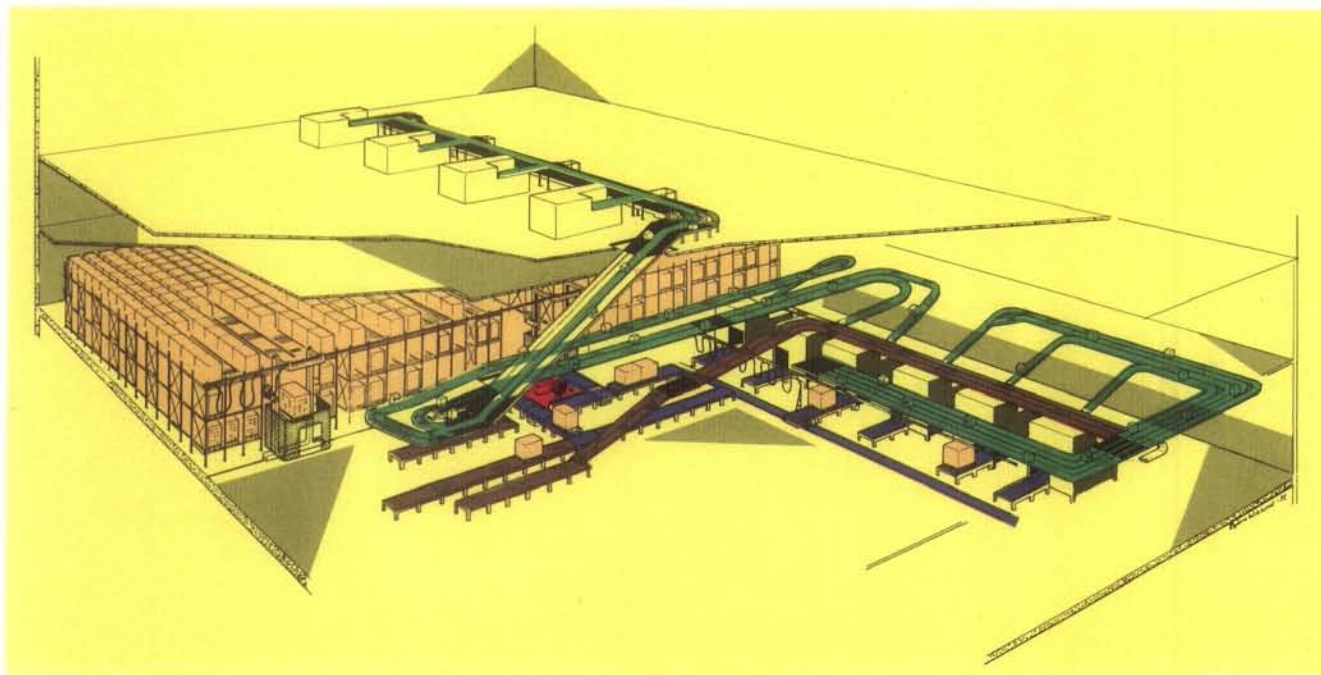
grön = flöde av margarin-kartonger från produktionsmaskiner till automatiska pallastare

brun = flöde av margarin-kartonger fram till manuell lastning

av kartongerna på pallar (s. k. handpalletering)

blå = på banor med automatisk transportvagn föres färdiglastad pall från pallastare fram till operatören

röd = styrpulpet från vilken operatören till färdigvarulager adresserar olika sorter av pallastare
gul = färdigvarulager med rullfack och två automatiskt styrda pallastare.

försäljningsrätten till Electrolux industrirobot MHU bl. a. i ett flertal länder på den europeiska kontinenten.

Genom avtal med Unimation Inc., Danbury, Connecticut, USA, har sortimentet under 1972 utökats med den amerikanska roboten "Unimate" avsedd för tyngre arbeten. Marknadsföring av sprutmålningsroboten "Trallfa" skall ske i samarbete mellan Electrolux och tillverkaren, Trallfa, Bryne, Norge.

Det nya robotprogrammet har 1972 med stor framgång presenterats vid Stockholms Tekniska Mässa.

Svenska företag har visat stort intresse för Electrolux robotsortiment, vilket resulterat i installationer under året bl. a. hos AB Volvo Skövdeverken, Skövde — laddning av dragbrotsch (MHU), AB Tremplex, Eslöv — hantering av bilglas (MHU),

AB Volvo Olofströmsverken, Olofström — koldioxidsvetsning av frambalk (Unimate),

AB Plåtmanufaktur, Malmö — askhantering (MHU).

Införandet av ytterligare enheter i koncernens fabriker pågår.

Inom svensk industri synes föreligga ett uppdämt behov av att investera i produktivitetshöjande maskinutrustning av detta slag. Efterfrågan på robotar beräknas därför stiga i samband med att företagen inför en kommande högkonjunktur planerar för ökning av produktionen.

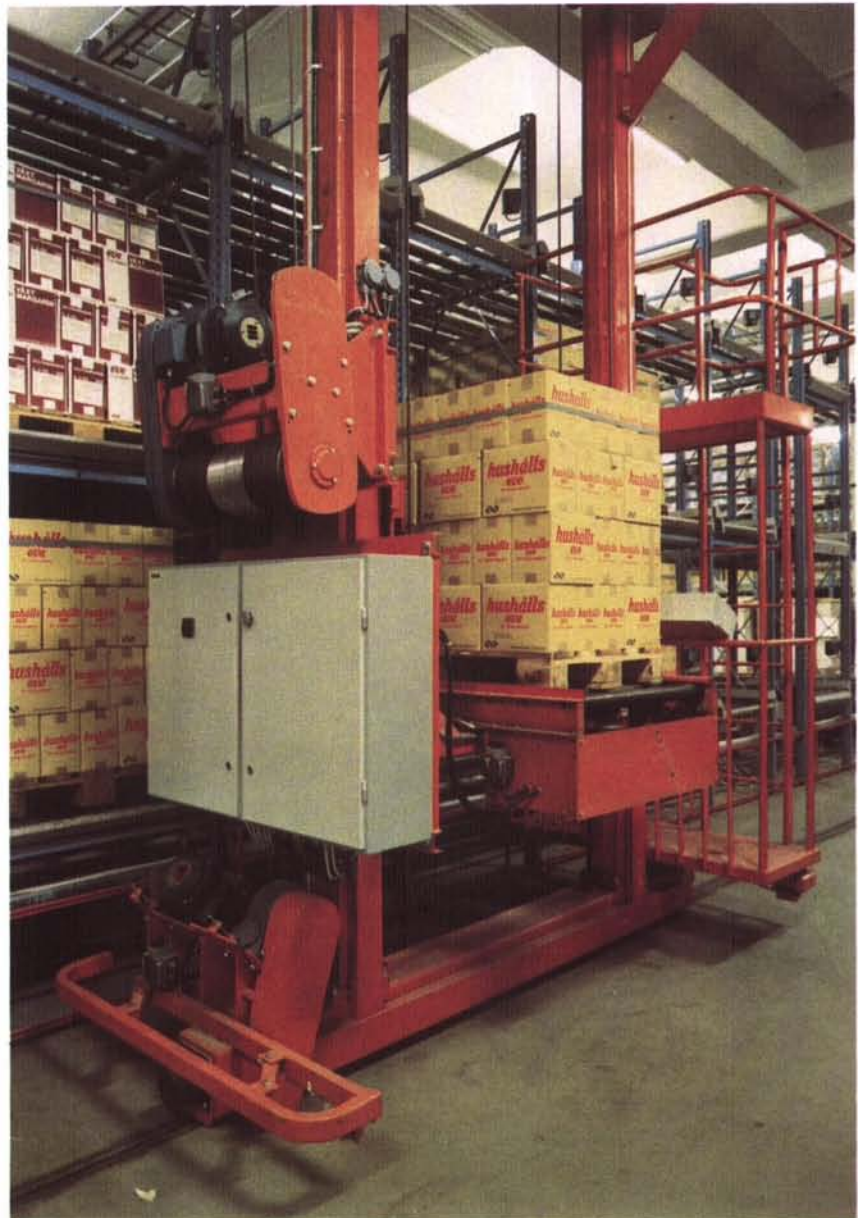
Med robotinstallationer elimineras

Margarinkartonger under transport genom drivna rullbanekurvor försedda med koniska transportrullar och utgörande del av materialhanteringsanläggning, som Electrolux tillverkat för margarinfabriken vid AB Karlshamns Oljefabriker, Karlshamn. ▼

i flertalet fall manuella repetitiva rutinarbeten. Ur denna synpunkt förbättras arbetsplatsmiljön med robotar. Electrolux är väl rustat att tillgodose såväl svensk som internationell marknads växande behov av sådana installationer.

Mobil vertikallyftare under automatisk körning till avsedd bana i rullbanestället. Utrustningen är en del av materialhanteringsanläggning, som Electrolux tillverkat för margarinfabriken vid AB Karlshamns Oljefabriker, Karlshamn. ▼

Elux-Väggen och arbetsbänkar i OY LM Ericsson AB:s nya kontors- och fabriksbyggnad i Jorva utanför Helsingfors har tillverkats av AB Electrolux, Säffle. Hyllställ och pallställ har levererats av finska dotterbolaget OY Electrolux-Kahete AB, Helsingfors. ▼

*FLYMO luftkuddegräsklippare
drives av antingen bensinmotor eller
elektrisk motor.*

Grönytevärd och utomhusrenhållning

Inom FLYMO-gruppen utvecklas, tillverkas och distribueras i första hand bensinmotordrivna respektive elmotordrivna luftkuddegräsklippare. Produktutvecklingen sker i Arlov utanför Malmö. Tillverkningen av gräsklippare är förlagd till Darlington, Storbritannien, samt till Västberlin, Australien och Sydafrika. Motorer till elektriskt drivna luftkuddegräsklippare tillverkas vid Electrolux fabriker i Väster-

vik (se sid. 25) och Courbevoie, Frankrike. AB Greenlux, som ingår i FLYMO-gruppen, bedriver utvecklingsarbete för andra aktiviteter inom grönytevärd och utomhusrenhållning, t. ex. odling av färdig gräsmatta (se bild sid. 23) och automatbevattning av golfbanor, idrottsplatser etc.

FLYMO luftkuddegräsklippare har under 1972 sålts i ett 70-tal länder

genom egna försäljningsbolag och agenter. Scott Bonnar Ltd., Thebarton (Adelaide), Australien, marknadsför större maskiner för institutionell grönytevärd, avseende t. ex. parker, golfbanor, idrottsplatser, kyrkogårdar.

FLYMO-gruppens försäljning har ökat med cirka 30 % jämfört med 1971 trots hård konkurrens och pressade priser. Största försäljnings-

Utrullning av GREENLUX färdiga gräsmatta i metervera.

framgångarna har uppvisats i Danmark, Frankrike och Storbritannien.

Nya modeller av FLYMO gräsklippare, som började säljas under 1972, var ELECTRIC 38, ELECTRIC 47 och LAWNLADY. Dessa fordrar mindre service och har tystare gång än tidigare modeller.

Sortimentet har också utökats med en serie åkgräsklippare, s. k. riders, för vilka FLYMO-organisationen

erhållit generalagenturen för större delen av Europa.

FLYMO har förvärvat försäljningsrätten för Europa exkl. Storbritannien för en i sitt slag unik elektrisk minitraktor, kallad ELECTRAK. Kraftkällan hos ELECTRAK utgöres av sex 6 V batterier av långtidsverkande typ. Genom att maskinen är försedd med inbyggt laddningsaggregat, kan uppladdningen av batterierna ske vid när-

maste jordade vägguttag. ELECTRAK kan utrustas med borst- och klippaggregat, gräsuppsamlare, transportvagn, snöblad, snöslunga, sandspridare, jordfräs och lövupptagare och kan därför användas året runt.

Dessutom har försäljningsagenturen för Europa erhållits för en amerikansk avfallssugare, BILLY GOAT, för utomhusrenhållning.

Principskiss av installation av vakuumpolettssystem omfattande 68 toaletter m. m. på färjan "Prinsessan Desirée".

Naturvårdsprodukter

Produktområdet omfattar utrustning och reningssystem för vattenvård. Vakuumpolettssystemet, på vilket Electrolux-koncernens aktivitet inom vattenvården ursprungligen baserades, har även under 1972 varit huvudartikeln.

Försäljningen av vakuumpolettssystem för fartyg har ökat kraftigt jämfört med tidigare år. Till och med år 1972 har installationer i 40 fartyg slutförts. Vid årets utgång omfattade orderstocken installationer för ytterligare 50 fartyg. Electrolux Naturvårdssektor har under 1972 engagerats i lösningen av det totala avloppsproblemet för fartyg. I samband härmed har bl. a. samarbete inletts med tillverkare av våtförbränningsugnar. Enligt avtal med Statens Järnvägar har sedan 1970 provinstallationer gjorts av vakuumpolettssystem för tåg. Goda resultat har uppnåtts och Statens Järnvägar har 1972 beställt utrustning för 50 personvagnar, varav under året 10 st planenligt färdigställts. Bl. a. genom erfarenhetsutbyte mellan olika länders järnvägsförvaltningar har intresse skapats internationellt för Electrolux vakuumpolettssystem för tåg. Från Finska Statsjärnvägen

och Deutsche Bundesbahn har order erhållits på utrustning i och för teständamål.

Såväl i Sverige som på den internationella marknaden har försäljning av vakuumpolettssystem för bostäder, såsom småhus och fritids- hus, varit tillfredsställande. I Shay Gap — en nyuppförd gruvstad i Australien — har vakuumpolettssystemet installerats i ett 40-familjers bostadsområde, som består av två-våningshus, och i Karlskron, beläget i Bayern utefter Donau, har 200 hus försetts med Electrolux Vakuumpolettssystem.

Under 1972 har utvecklats ett nytt avloppstransportsystem med vakuum som transportmedium. Detta system kräver icke speciella vakuumpolettstolar.

Electrolux Mikroflotationssystem för rening av avloppsvatten har vidareutvecklats. Tre industriinstallationer har färdigställts under 1972. Reningen i dessa är tillfredsställande. Detta gäller även en testanläggning för rening av kommunalt avloppsvatten vid Käppala, Lidingö, Stockholm. Under 1973 kommer mikroflotationssystemet att introduceras på marknader utanför Skandinavien.

Marknadsföringen av utrustning inom vattenvårdsområdet sker genom dotterbolag, överlåtelse av försäljningen på vissa marknader genom licensavtal med företag utanför Electrolux-koncernen samt via agenter. Som ett led i fortsatt utbyggnad av försäljningsnätet har under 1972 ytterligare licensavtal för vakuumpolettssystemet slutits, nämligen med

Colt Industries, Beloit, Wisconsin, USA — för USA och den karibiska övärlden

Project Group of Canada Ltd., Toronto — för Kanada

Bastat Environmental Systems Ltd., London — för Storbritannien och Irland.

Agentavtal har 1972 tecknats med

Aries Industrial y Naval S.A., Madrid — för Spanien (fartygsapplikationer).

Optionsavtal för framtida licens har slutits med

Mitsui & Co. Ltd., Tokyo — för Japan och andra marknader i Fjärran Östern.

Övriga produkter

Electrolux-fabriken i Västervik tillverkar, förutom dammsugare, *elektriska småmotorer* av varierande storlekar, varav cirka en tredjedel användes i koncernens egna produkter, såsom dammsugare, hus-hållsmaskinen Assistent, gräsklippare m. m. Elmotorer ingår även i bilelektrisk utrustning, såsom vindrutetorkare, bilvärmare, luftkonditioneringsutrustning, kylarfläktar och strålkastartorkare. Vidare tillverkas elmotorer för ventilatorer, symaskiner, kontors- och butiks-maskiner.

Kontinuerligt forsknings- och produktutvecklingsarbete har även under 1972 ägt rum i nära samarbete med kunderna.

Ett intressant användningsområde för Electrolux elmotorer är drivning av kylarfläktar för bilar. Konventionella kylarfläktar, som via en fläktrem dras av förbränningsmotorn, tar från denna en effekt av 3—4 hkr. För att eliminera denna kraftförlust bygges vissa bilar så, att fartvinden ger tillräcklig kylning under normal körning av bilen. När denna står stilla med motorn igång, eller när bilen framföres med låg hastighet, sätter en termostat igång en elmotordriven fläkt, som arbetar tills kylvattnet kommit ned i normal temperatur.

Antalet försålda Electrolux-elmotorer har 1972 uppgått till 947.000. I detta antal har inte inräknats motorer till ett antal av cirka 545.000 ingående i Electrolux färdigprodukter.

Även under 1972 har *husvagnskylskåp* varit den försäljningsmässigt största artikeln bland Electrolux fritidsprodukter (se K-produkter sid. 16).

Försäljningsprogrammet omfattar även bastuaggregat, ventilatorer — med eller utan elektrisk motor — för båtar och husvagnar, köks- och pentryfläktar, slutna spoltoalettsystem och gasol drivna centralvärmesystem för husvagnar, arbetsbodrar, mindre sommarstugor etc.

Som följd av ändrade konjunkturer, ökad levnadsstandard och ökad fritid skiftar behov och efterfrågan på fritidsprodukter. Electrolux strävar ständigt efter att anpassa de enskilda produkterna och sortimentet till de nya förutsättningarna på marknaden.

Patent- och varumärkesskydd

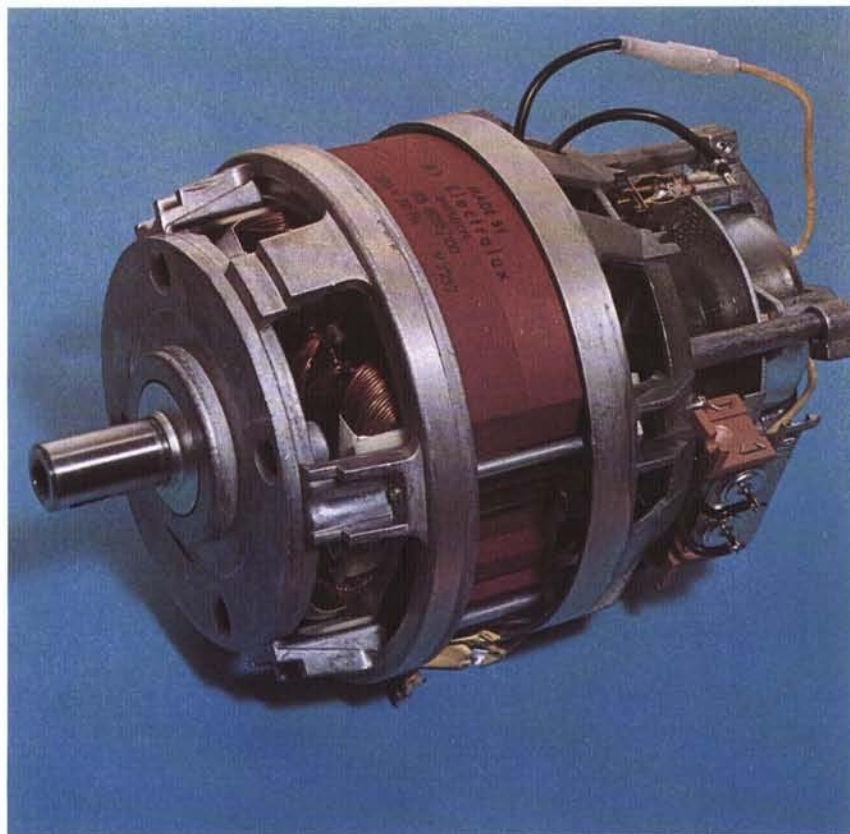
Electrolux-koncernens renommé grundas bl. a. på en fond av betydelsefulla uppfinningar. Varje år tillkommer ytterligare så-

dana som resultat av det arbete, som pågår inom forskningslaboratorier och konstruktionsavdelningar i avsikt att förbättra nuvarande produkter och utveckla nya.

För närvarande förfogar Electrolux-koncernen över mer än 3.000 i kraft varande patent och patentansökningar, som skyddar produkterna i 70 länder. Av skyddsätterna är 400 registrerade i USA. I de nio EG-länderna är antalet omkring 1.000.

Varumärkena skyddas genom cirka 1.500 registreringar fördelade på omkring 140 länder.

Den största elmotorn, som tillverkas vid Västervik-fabriken och som ingår i FLYMO elmotordrivna luftkuddegräsklippare.

Framtidsblick

På basis av erhållna budgets för koncernens samtliga bolag och med beaktande av att det aktuella läget inom världsekonomin fortfarande präglas av osäkerhet vill Electrolux även vid bedömning av försäljning och resultat för år 1973 iaktta viss försiktighet. Koncernens försäljning och vinst före bokslutsdispositioner och skatter, exklusive Facit-gruppen, beräknas öka med cirka 15 % jämfört med 1972, under förutsättning att inga allvarliga, restriktiva åtgärder för handel och industri införes i länder, där Electrolux bedriver verksamhet.

Vid bedömning av framtidsutsikterna för koncernen såväl för 1973 som på något längre sikt bör bl. a. följande beaktas:

1. Eftersom Sverige internationellt sett utgör en liten marknad, inom vilken en relativt stor marknadstäckning redan upp- arbetats för flertalet av Electrolux produkter, är det naturligt, att koncernen expanderar försäljningen utomlands. Tillverkningen kan däremot liksom hittills till stor del vara kvar i de svenska fabrikena, så länge ökad produktivitet kan kompensera höjda löner och andra kostnadsstegringar.
2. Electrolux innehar en ledande ställning inom marknaden för hushållsprodukter. Sålunda är Electrolux en av världens största tillverkare av dammsugare för hushållsbruk. Med växande krav på rengöring ökas efterfrågan på mer kvalificerade städmaskiner. Koncernens strävan är att ytterligare befästa sin ställning inom detta område.

Vidare har koncernen beträffande s. k. K-produkter kommit upp till en försäljningsvolym, som gör att Electrolux väl hävdar sig mot de största kontinentala tillverkarna. Samtidigt har koncentration skett till

större produktionsenheter inom koncernen, innebärande rationellare tillverkning och därmed bättre produktionsekonomi. Electrolux räknar med att även i fortsättningen kunna hävda sin ställning inom detta produktområde.

3. Sedan några år tillbaka pågår en diversifiering av produktsortimentet. Sålunda har exempelvis satsningar gjorts på expansion av industriellt betongade produkter såsom materialhanteringsutrustningar, sterilisationsutrustningar och storköksinstallationer av varierande storlekar.

Electrolux tillverkar numera industrirobotar. Genom de under 1972 tecknade avtalen med Robert Bosch G.m.b.H. och Unimation Inc. har basen för fortsatt expansion av dessa produkter breddats.

Koncernen kommer även i fortsättningen att ägna ökad uppmärksamhet åt industriellt betongade produkter. Vidare avser Electrolux att fortsätta expansionen av produkter för miljö- vård, ett område som är mycket uppmärksammat och inom vilket skärpt lagstiftning kan väntas i flera länder.

Som följd av ökad ledighet i form av förkortad arbetstid och förlängd semester för arbetstagare i flertalet länder beräknas marknaden för s. k. fritidsprodukter fortsätta att växa.

Electrolux följer med uppmärksamhet utvecklingen inom detta produktområde.

4. Koncernens expansion avses ske *dels* inom ramen för redan existerande koncernbolag, *dels* genom uppköp av utomstående bolag eller inköp av andelar i dylika bolag, *dels* genom bildande av nya egna dotterbolag eller deltagande i s. k. joint ventures, varvid samarbete i re-

gel etableras med lokala intressenter efter vederbörliga räntabilitetsundersökningar. Expansionen kan omfatta men behöver inte inskränka sig till koncernens nuvarande produktområden.

5. Facit-gruppens samgående med Electrolux innebär en ytterligare diversifiering av produktsortimentet samt ökar möjligheterna till rationaliseringar inom flera områden (se under rubriken Samgående med Facit, sid. 5). I flera länder finns såväl Electrolux som Facit/Addo-bolag, vart och ett med sin egen administration. Här föreligger möjligheter till besparingar genom införande av gemensam förvaltning. Sammanslagning av de båda gruppernas administration har redan skett i Finland och undersökningar pågår i flera länder angående skapande av gemensamma funktioner för redovisning, lagerhållning m. m. Electrolux system för ekonomisk styrning och kontroll kommer successivt att införas i alla Facit/Addo-bolag och avsikten är, att dessa system skall tillämpas fullt fr. o. m. ingången av år 1974.

Facit-gruppens omsättning, som 1972 uppgått till 717 Mkr, kommer fr. o. m. 1973 att inkluderas i siffrorna för Electrolux-koncernen, som för 1973, inklusive Facit, beräknas uppvisa en försäljning överstigande 3,5 miljarder kronor.

Facit-koncernen redovisar för 1972 en förlust av 120,7 Mkr före bokslutsdispositioner och skatter. Emellertid har resultatet burit vissa kostnader av engångsnatur avseende bl. a. inkuranta lager, förluster i ett par utländska dotterbolag och avsättningar till garantireserver till ett belopp av 45 Mkr. Förlusten täckes till största delen av upplösta all-

männa varulagerreserver och återförda lagerinvesteringsskonton. Facit-gruppens budgets antyder, att det är möjligt att reducera förlusten under 1973. Även för 1974 måste man dock befara förluster.

6. Electrolux-koncernen har god likviditet, som möjliggör finansiering av fortsatt expansion av Electrolux/Facit-organisationen och utgör viss beredskap för den händelse kreditrestriktioner eller liknande skulle införas i länder, där koncernen bedriver rörelse.
7. Sveriges handelsutbyte med EG regleras i ett under året ingånget frihandelsavtal, vilket beräknas medföra ett visst administrativt merarbete för moderbolaget. Inom EG-länderna har Electrolux sedan gammalt ett antal

dotterbolag, varav flera med egen fabrikation. Dessa bolag gynnas av det nya läge, som inträtt vid årsskiftet. Moderbolaget kommer att få del av uppkommande vinster genom utdelningar och royalties från dotterbolagen inom området.

*

Genom samgåendet med Facit sker en betydande diversifiering av Electrolux produktsortiment. Nedan visas två artiklar ur Facits produktion.

Facit 1145 — ny elektronisk räknare med remsa — tillverkas vid Örsätter-fabriken, Åtvidaberg. ▶

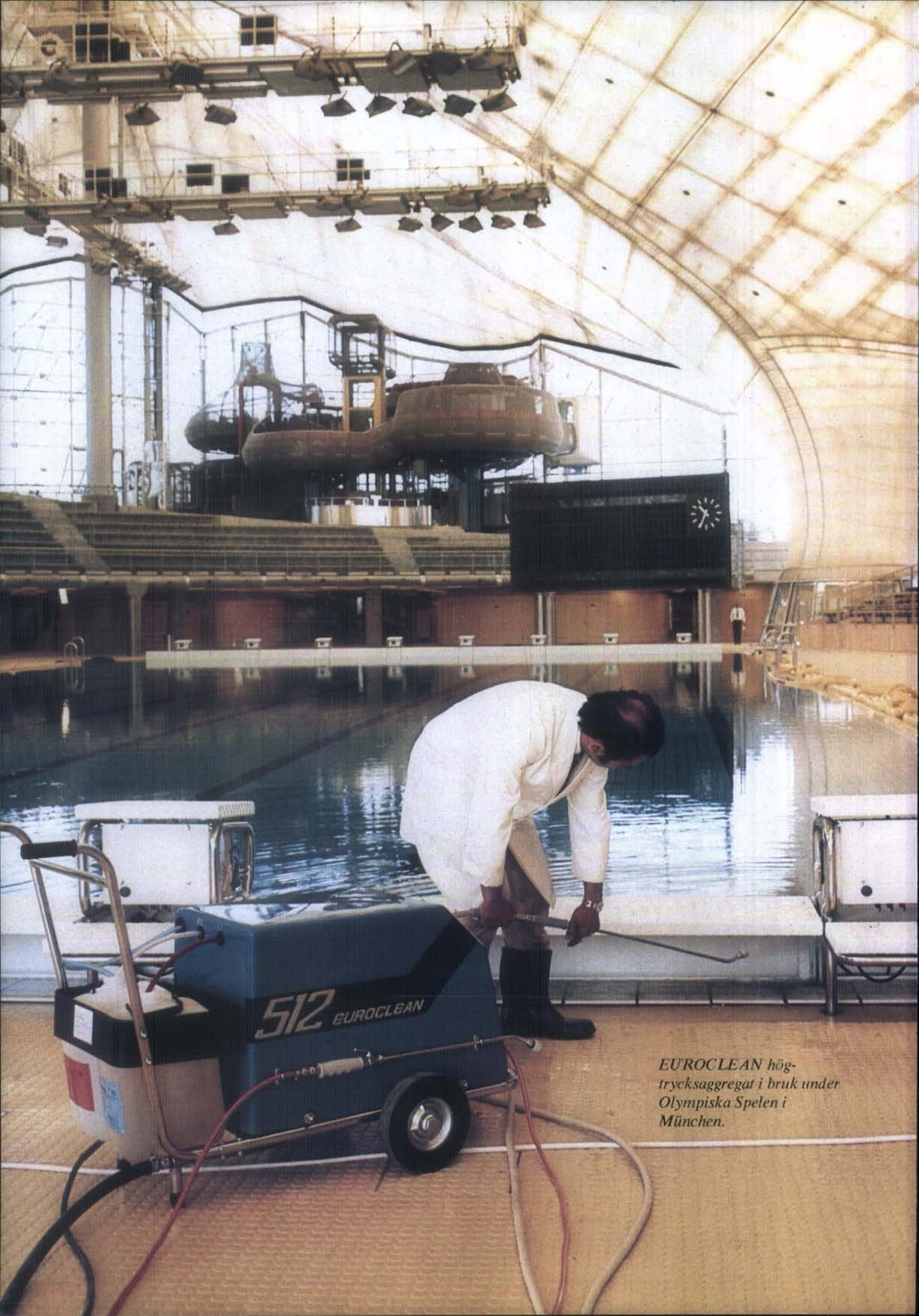
Resultat- och Balansräkningar

Efterföljande Resultat- och Balansräkningar jämte kommentarer och kompletterande uppgifter på sid. 31—43 utgör en integrerande del av årsredovisningen.

Facits nya kompakta elskrivmaskin 1840 med kåpa av gul eller svart plast. Maskinen, som tillverkas vid fabriken i Bräkne Hoby, fick ett gott mottagande vid marknadsintroduktionen. ▼

EUROCLEAN högtrycksaggregat i bruk under Olympiska Spelen i München.

Förslag till fondemission och vinstdisposition i AB Electrolux

Efter emission av 242.000 aktier i samband med förvärv av aktier i Facit AB uppgår aktiekapitalet i AB Electrolux till kr 499.200.000 motsvarande 4.992.000 aktier, vilka registrerats såsom till fullo inbetalda. För att anpassa aktiekapitalet till den expanderande verksamheten föreslår styrelsen, att bolagsstämman måtte besluta, att bolagets aktiekapital ökas till kr 624.000.000 genom fondemission av kr 124.800.000 att genomföras på följande sätt:

uppskrivning av bokförda värdet av fastigheter	13,0 Mkr
uppskrivning av bokförda värdet av aktier i	
Electrolux Ltd., Luton, Storbritannien	52,0 Mkr
S.A. Electrolux, Senlis (Paris), Frankrike	10,0 Mkr
och av andelar i	
Electrolux G.m.b.H., Väst-Berlin	7,0 Mkr
Electrolux G.m.b.H., Hamburg, Västtyskland	2,0 Mkr
samt överföring från disponibla medel	40,8 Mkr
	<u>124,8 Mkr</u>

Bolagets fastigheter är bokförda till 110,9 Mkr och har ett taxeringsvärde av 124,1 Mkr. Härin ingår ej från AB Ankarsrums Bruk förvärvade industrifastigheter, vilka ännu ej åsatts taxeringsvärde. Föreslaget taxeringsvärde är 4,5 Mkr.

Electrolux Ltd., Luton, uppvisar god vinstutveckling. Bolaget, inklusive egna dotterbolag, ingår i koncernens balansräkning per 31.12.1972 med ett Eget kapital av cirka 159 Mkr. Efter ovannämnda uppskrivning skulle aktierna i AB Electrolux räkenskaper få ett bokfört värde av 144,5 Mkr. Då bolagets fastigheter i Luton i början av 1973 av en utomstående värderingsman åsattes ett värde av £7,3 miljoner, eller cirka 80 Mkr, och då dessa fastigheter i koncernbalansräkningen ingår med ett värde av £1.332.000, eller drygt 14 Mkr, föreligger en betydande dold reserv.

Aktierna i S.A. Electrolux, Senlis, skulle efter ovannämnda uppskrivning i AB Electrolux böcker bli upptagna till ett värde av 31 Mkr. Bolagets Egna kapital inklusive egna dotterbolag uppgår till cirka 39 Mkr. Efter ovannämnda uppskrivning skulle andelarna i de tyska dotterbolagen i Väst-Berlin och Hamburg få ett bokvärde av 25,5 Mkr. Bolagens sammanlagda Egna kapital efter avdrag av minoritetsintresse uppgår till 30 Mkr.

*

Därest ovannämnda förslag vinner bolagsstämmans gillande, skall 1.248.000 nya aktier å vardera nominellt

kronor 100 utges, varvid aktieägarna, utan betalning, för varje 4-tal gamla aktier å nominellt kronor 100 erhåller en ny aktie å nominellt kronor 100. Gamla aktier av serie A berättigar till nya aktier av serie A och gamla aktier av serie B till nya aktier av serie B. Förutvarande fria aktier berättigar till nya fria aktier och förutvarande bundna aktier till nya bundna aktier. De nya fondaktierna skall vara likaberättigade med förutvarande aktier och medföra rätt till andel i vinst från och med för verksamhetsåret 1973. Lagstadgad stämpelskatt för de nya aktierna betalas av bolaget.

*

Styrelsen föreslår dessutom att nominella värdet av aktierna ändras från kronor 100 till kronor 50. För genomförandet härav erfordras ändring av bolagsordningen, vilket kräver beslut av ytterligare en bolagsstämma. I avvaktan på viss lagändring, som underlättar genomförandet av styrelsens förslag, kommer kallelse till den andra stämman att utfärdas först senare under året.

*

Efter genomförandet av föreslagen fondemission och delning av aktierna kommer bolagets aktiekapital, 624 Mkr, att vara fördelat på 1.000.000 aktier av serie A och 11.480.000 aktier av serie B.

Skillnaden mellan emissionskursen och nominellt belopp för de aktier, som emitterats i samband med förvärvet av aktierna i Facit AB, eller 36,3 Mkr, har avsatts till reservfonden, vilken därefter uppgår till 131,3 Mkr, utgörande 21 % av det efter ovannämnda fondemission utökade aktiekapitalet.

*

Styrelsen föreslår vidare, att efter ovannämnda fondemission till bolagsstämmans förfogande stående dels från föregående år kvarstående

vinstmedel	kr 4.378.010
samt nettovinst för 1972	kr 50.139.411
eller tillsammans	<u>kr 54.517.421</u>

disponeras på följande sätt:

till aktieägarna utdelas kr 10: — per nuvarande aktie motsvarande 8 % av det genom den föreslagna fondemissionen utökade aktiekapitalet,

vartill åtgår	kr 49.920.000
samt i ny räkning överföres	kr 4.597.421
	<u>kr 54.517.421</u>

Styrelsen och verkställande direktören begagnar detta tillfälle att tacka alla anställda, både i Sverige och utomlands, för deras förnämliga insatser under 1972.

Stockholm den 21 mars 1973

Ragnar Söderberg
Styrelsens ordförande

Gunnar Arpi
Luke

Hans Werthén
Verkställande direktör

Gunnar Engellau
Åke T. Vrethem

/ Harry Eriksson

Revisionsberättelse

I egenskap av revisorer i Aktiebolaget Electrolux får vi avgiva följande revisionsberättelse för år 1972.

Vi har granskat årsredovisningen, tagit del av räkenskaper, protokoll och andra handlingar, som lämnar upplysning om bolagets ekonomi och förvaltning, samt vidtagit de övriga granskningsåtgärder vi ansett erforderliga.

Räkenskaperna har genom stickprov fortlöpande granskats av bolagets revisionsavdelning, som till oss överlämnat rapporter över sin granskning.

Aktiebolagslagens föreskrifter angående redovisning av aktieinnehav och koncernförhållanden har fullgjorts.

Under revisionen har icke framkommit anledning till anmärkning beträffande redovisningshandlingarna, bokföringen, inventeringen av tillgångarna eller förvaltningen i övrigt. Mot de i bokslutet gjorda upp- och nedskrivningarna av aktier har vi intet att erinra.

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att aktiekapitalet, som på extra bolagsstämma den 16 januari 1973 ökats till 499,2 Mkr, genom fondemission ökas från 499,2 Mkr till 624 Mkr genom dels uppskrivning av bokfört värde på aktier och andelar i Electrolux Ltd., Storbritannien, S.A. Electrolux, Frankrike, Electrolux G.m.b.H., Väst-Berlin och Electrolux G.m.b.H., Hamburg, Västtyskland, med tillsammans 71 Mkr, dels uppskrivning av bokfört värde på fastigheter med 13 Mkr dels överföring av 40,8 Mkr från disponibla medel. Mot detta förslag har vi intet att erinra.

Därefter kvarstående vinstmedel, 54.517.421 kr, föreslår styrelsen och verkställande direktören disponeras på följande sätt:

Till aktieägarna utdelas	kr 49.920.000
och i ny räkning överföres	kr 4.597.421
	<u>kr 54.517.421</u>

Detta förslag strider icke mot aktiebolagslagens bestämmelser angående fondavsättning eller mot god affärssed med hänsyn till koncernens ställning och resultat av dess verksamhet.

Vi tillstyrker,

att den i årsredovisningen intagna, av oss påtecknade balansräkningen per 31.12. 1972 fastställs,

att vinsten disponeras i enlighet med ovannämnda förslag samt

att styrelsens ledamöter och verkställande direktören beviljas ansvarsfrihet för den tid årsredovisningen omfattar.

Stockholm i april 1973

Arne Holmén
Auktoriserad revisor

Bruno Svensson
Auktoriserad revisor

Electrolux-koncernens Resultaträkning

	För år 1972 (tkr)		För år 1971 (tkr)	
<i>Rörelsens intäkter och kostnader</i>				
Fakturerad nettoförsäljning exkl. mervärde- och omsättningsskatter (Not 1)	2.490.914		2.121.911	
Avgår: Kostnader				
Tillverknings-, försäljnings- och administrationskostnader	2.173.604		1.902.878	
Rörelseresultat före avskrivningar	317.310		219.033	
Avgår: Kalkylmässiga avskrivningar (Not 2)				
Byggnader och markanläggningar	10.818		8.057	
Maskiner, inventarier och verktyg	56.402	67.220	50.661	58.718
RÖRELSERESULTAT EFTER KALKYL- MÄSSIGA AVSKRIVNINGAR	250.090		160.315	
<i>Finansiella intäkter</i>				
Utdelning på aktier	77		166	
Räntor	16.338		13.146	
Vinstandel i främmande företag (Not 3)	665	17.080	—	13.312
<i>Finansiella kostnader</i>				
Räntor	28.378		30.403	
RÖRELSERESULTAT AV LÖPANDE VERK- SAMHET FÖRE SKATTER	238.792		143.224	
<i>Extraordinära intäkter och kostnader</i>				
Realisationsvinst vid försäljning av fastigheter, hyresrätter och värdepapper (Not 4)	+ 18.814		+ 15.969	
Kostnader för aktieemissioner	./ 1.169		./ 1.141	
Extraordinära avskrivningar av byggnader, maskiner, inventarier och verktyg (Not 5)	./ 6.077		./ 2.124	
Ombyggnads- och flyttningkostnader	./ 1.740		./ 2.625	
Övriga extraordinära kostnader	—		./ 3.044	
Uppskrivning av aktier i främmande företag	—		+ 532	
Nedskrivning av aktier i främmande företag	./ 157		./ 10	
Avskrivning av patent, hyresrätter och liknande (Not 6)	./ 550		./ 673	
Avskrivning av goodwill (Not 7)	./ 643	./ 9.167	./ 149	./ 8.093
RESULTAT FÖRE BOKSLUTSDISPOSITIONER OCH SKATTER	247.270		149.959	
<i>Bokslutsdispositioner</i>				
Avsättning till investeringsfonder (Not 8)	./ 5.485		./ 1.098	
Ökning av allmänna reserver för varulager	./ 65.263		./ 10.838	
Avsättning till övriga finansiella reserver (Not 9)	./ 419	./ 71.167	—	./ 11.936
RESULTAT FÖRE SKATTER	176.103		138.023	
Skatter	78.236		66.456	
Vinst efter skatter	97.867		71.567	
Avgår: Minoritetsintresse	2.454		1.354	
ÅRETS KONCERNVINST	tkr	95.413	tkr	70.213

Electrolux-koncernens

TILLGÅNGAR	per den 31.12.1972 (tkr)		per den 31.12.1971 (tkr)	
<i>Omsättningstillgångar</i>				
Kassa och bank	247.759		155.764	
Finansreverser	44.112		48.000	
Återköpta förlagslånebevis i moderbolaget	59		68	
Kundaccepter	40.840		28.017	
Värdepapper (Not 10)	24.664		13.775	
Erhållen à conto-likvid för värdepapper (Not 10)	./.	8.158 349.276	./.	8.158 237.466
Fordringar				
Kunder (Not 11)	623.941		564.051	
Diverse (Not 12)	80.713	704.654	67.484	631.535
Varulager (Not 13)	694.992		600.417	
Avgår: Allmänna lagerreserver	./.	221.254 473.738	./.	150.728 449.689
		1.527.668		1.318.690
<i>Spärrkonto för investeringsfonder</i>		1.154		1.031
<i>Anläggningstillgångar</i>				
Diverse fordringar (Not 14)		35.506		30.858
Aktier och andelar		4.397		4.432
Maskiner och inventarier (Not 15)	136.562		114.399	
Fabriks-, kontors- och andra fastigheter (Not 16)	227.552		172.130	
Pågående nyanläggningar	5.184	369.298	5.888	292.417
Patent och hyresrätter (Not 6)		1.729		2.651
		410.930		330.358
SUMMA TILLGÅNGAR		tkr 1.939.752		tkr 1.650.079
Ställda panter:				
Fastighetsinteckningar		105.530		98.395
Företagsinteckningar		5.800		4.500
Övrigt		1.272		321

Balansräkning

SKULDER OCH EGET KAPITAL	per den 31.12.1972 (tkr)		per den 31.12.1971 (tkr)	
<i>Körtfristiga skulder</i>				
Accepter till leverantörer	22.949		19.914	
Leverantörer	171.255		122.434	
Kunder	27.171		11.654	
Banklån m. m. (Not 17)	142.844		154.668	
Diverse (Not 18)	270.190	634.409	201.922	510.592
Skatteavsättning		88.711		80.294
		723.120		590.886
<i>Investeringsfonder</i>		10.344		4.446
<i>Långfristiga skulder</i>				
Inteckningslån, reverslån	120.211		89.202	
Diverse (Not 19)	36.714		5.897	
Avsatt till pensioner	138.630	295.555	104.600	199.699
Förlagslån		20.710		22.950
		316.265		222.649
<i>Minoritetsintressen</i>		16.379		10.187
<i>Eget kapital</i>				
Aktiekapital	475.000		380.000	
Bundna reserver (Not 20)	137.189	612.189	166.031	546.031
Fria reserver (Not 21)		166.042		205.667
Årets koncernvinst (Not 21)		95.413*)		70.213
		873.644		821.911
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL	tkr	1.939.752	tkr	1.650.079
Ansvarsförbindelser (Not 22)		40.197		20.232
(varav diskonterade växlar)		(2.849)		(2.684)

*) Härav avgår för avsättning till bundna reserver 2.023

Företedd vid revisionen:

Arne Holmén
Auktoriserad revisor

Bruno Svensson
Auktoriserad revisor

Electrolux-koncernen

Finansieringsanalys

	1972 (tkr)	1971 (tkr)	1970 (tkr)
Tillförda medel			
Internt tillförda medel*)	184.290	96.287	81.671
Försäljning av anläggningstillgångar	39.123	30.816	27.967
Ökning av långfristiga skulder m. m.	99.808	20.733	26.410
Summa tillförda medel	323.221	147.836	136.048
Använda medel			
Investeringar i fastigheter, maskiner, inventarier och verktyg	133.601	83.080	110.757
Investeringar i övriga anläggningstillgångar	3.403	./. 3.856	4.282
Ändring i Electrolux-koncernens sammansättning m. m.	38.865	./. 639	6.092
Summa använda medel	175.869	78.585	121.131
Förändringar av rörelsekapitalet	147.352	69.251	14.917
<i>Specifikation av förändring av rörelsekapitalet</i>			
Ökning/ Minskning av varulager	+ 94.575	./. 8.844	+ 104.080
Ökning av kortfristiga fordringar	+ 73.119	+ 52.898	+ 91.743
Ökning av kortfristiga skulder	./.132.234	./. 23.663	./.124.913
Ökning/ Minskning av likvida medel	+111.892	+ 48.860	./. 55.993
	+147.352	+ 69.251	+ 14.917
<i>*) Specifikation</i>			
Vinst före skatt och realisationsvinst	+154.835	+120.700	+ 95.119
Bokslutsdispositioner	+ 71.167	+ 11.936	+ 4.464
Avskrivningar av fastigheter, maskiner, inventarier och verktyg	+ 73.297	+ 60.852	+ 55.726
Avskrivningar av immateriella tillgångar	+ 1.193	+ 822	+ 1.155
Skatter	./. 78.236	./. 66.456	./. 47.807
Utdelning till aktieägare	./. 38.000	./. 30.400	./. 26.600
Insättning på spärrkonto för investeringsfond	./. 123	./. 645	./. 386
Ned-/uppskrivning av aktier i främmande bolag	+ 157	./. 522	—
	184.290	96.287	81.671

AB Electrolux

Resultaträkning

	För år 1972 (tkr)		För år 1971 (tkr)	
<i>Rörelsens intäkter och kostnader</i>				
Fakturerad nettoförsäljning exkl. mervärdeskatt (Not 23)	882.056		742.110	
Avgår:				
Tillverknings-, försäljnings- och administrationskostnader m. m. (Not 24)	774.325		680.556	
Rörelseresultat före avskrivningar	107.731		61.554	
Avgår: Kalkylmässiga avskrivningar (Not 2)				
Byggnader och markanläggningar	5.032		3.685	
Maskiner, inventarier och verktyg	27.411	32.443	29.849	33.534
RÖRELSERESULTAT EFTER KALKYL- MÄSSIGA AVSKRIVNINGAR	75.288		28.020	
<i>Finansiella intäkter</i>				
Royalties (varav dotterbolag 5.246 resp. 5.288)	6.650		6.248	
Utdelning på aktier och andelar i dotterbolag	34.720		33.230	
Utdelning på aktier och andelar i främmande företag	289		165	
Räntor från dotterbolag	3.084		2.465	
Övriga räntor	10.163	54.906	8.415	50.523
<i>Finansiella kostnader</i>				
Räntor till dotterbolag	932		1.055	
Övriga räntor (Not 25)	10.601	11.533	10.091	11.146
RESULTAT AV LÖPANDE VERKSAMHET FÖRE SKATTER	118.661		67.397	
<i>Extraordinära intäkter och kostnader</i>				
Realisationsvinst vid försäljning av fastigheter, hyresrätter och värdepapper	+ 875		+ 1.277	
Kostnader för fondemission	./.. 1.140		./.. 678	
Extraordinära avskrivningar av byggnader, maskiner, inventarier och verktyg (Not 5)	./.. 6.967		./.. 645	
Övriga extraordinära kostnader	—		./.. 1.990	
Ombyggnads- och flyttningkostnader	./.. 260		./.. 1.511	
Nedskrivning av aktier i främmande företag	./.. 157		./.. 10	
Uppskrivning av aktier i främmande företag	—		+ 532	
Avskrivning av patent (Not 6)	./.. 1.093		./.. 500	
Avskrivning av goodwill (Not 7)	./.. 1.580	./.. 10.057	./.. 1.574	./.. 5.698
RESULTAT FÖRE BOKSLUTSDISPOSITIONER OCH SKATTER	108.339		62.298	
<i>Bokslutsdispositioner</i>				
Ökning av allmän reserv för varulager (Not 26)	./.. 41.000		./.. 13.700	
Avsättning till investeringsfond	./.. 4.000	./.. 45.000	—	./.. 13.700
RESULTAT FÖRE SKATTER	63.339		48.598	
Skatter	13.200		10.500	
ÅRETS NETTOVINST	tkr	50.139	tkr	38.098

AB Electrolux

TILLGÅNGAR	per den 31.12.1972 (tkr)		per den 31.12.1971 (tkr)	
<i>Omsättningstillgångar</i>				
Kassa och bank	137.529		91.268	
Finansreverser	40.000		48.000	
Aterköpta egna förlagslånebevis	59		68	
Kundaccepter	15.180		4.749	
Aktier och andelar i andra bolag (Not 10)	8.158		8.240	
Erhållen å conto-likvid för värdepapper (Not 10)	./.	8.158	./.	8.158
		192.768		144.167
Fordringar				
Kunder (Not 27)	157.194		125.453	
Dotterbolag (Not 28)	154.700		145.586	
Diverse (Not 29)	31.670	343.564	10.586	281.625
Varulager	315.045		250.975	
Avgår: Allmän lagerreserv (Not 26)	180.633	134.412	133.730	117.245
		670.744		543.037
<i>Spärrkonto för investeringsfond</i>		196		—
<i>Anläggningstillgångar</i>				
Fordringar				
Dotterbolag (Not 30)	41.419		30.404	
Diverse	7.141	48.560	12.872	43.276
Aktier och andelar				
Dotterbolag (Not 31)	283.913		210.675	
Andra bolag	1.683	285.596	1.683	212.358
Maskiner och inventarier (Not 32)	51.579		45.308	
Fabriks-, kontors- och andra fastigheter (Not 33)	110.942		67.701	
Pågående nyanläggningar	2.391	164.912	1.173	114.182
Patent (Not 6)	2.875		1.000	
Goodwill (Not 7)	1.655	4.530	3.205	4.205
		503.598		374.021
SUMMA TILLGÅNGAR	tkr	1.174.538	tkr	917.058
Ställda panter:				
Fastighetsinteckningar (Not 34)		79.543		72.241
Företagsinteckningar		4.500		4.500
Spärrade bankmedel		248		210
Accepterade växlar		1.014		—

Balansräkning

SKULDER OCH EGET KAPITAL	per den 31.12.1972 (tkr)		per den 31.12.1971 (tkr)	
<i>Kortfristiga skulder</i>				
Dotterbolag	43.640		33.121	
Egna accepter	239		—	
Leverantörer	82.343		56.514	
Kunder	16.041		1.184	
Banklån m. m. (Not 35)	10.327		11.672	
Avlöningar, semesterersättningar, personalens källskatter m. m.	47.698		44.703	
Diverse (Not 36)	61.547	261.835	19.388	166.582
Skatteavsättning		17.185		12.555
		279.020		179.137
<i>Reserv för icke realiserad vinst i utländska dotterbolags lager (Not 37)</i>		12.371		10.485
<i>Investeringsfond</i>		4.590		—
<i>Långfristiga skulder</i>				
Dotterbolag	2.520		2.784	
Inteckningslån, reverslån	52.707	55.227	51.141	53.925
Diverse (Not 38)		30.093		—
Avsatt till pensioner (Not 39)				
PRI-pensioner	87.598		62.760	
Övriga pensioner	19.612	107.210	14.623	77.383
Förlagslån		20.710		22.950
		213.240		154.258
<i>Eget kapital</i>				
Aktiekapital (Not 40)	475.000		380.000	
Reservfond	95.000	570.000	76.000	456.000
Dispositionsfond		—		25.000
Balanserade vinstmedel	45.178		54.080	
Årets vinst	50.139	95.317	38.098	92.178
		665.317		573.178
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL	tkr	1.174.538	tkr	917.058
Vinstsaldo och Dispositionsfond enligt balansräkning 31.12.1971 resp. 31.12.1970		117.178		109.480
Avgår: Vid ordinarie bolagsstämma 1972 resp. 1971 beslutad:				
Utdelning		38.000		30.400
Överföring till Aktiekapital och Reservfond		34.000		—
		45.178		79.080
Ansvarsförbindelser:				
Till förmån för dotterbolag		37.508		43.756
Övrigt		9.745		8.739
		47.253		52.495
(varav diskonterade växlar)		(0)		(0)

AB Electrolux – Specifikation över aktier och andelar

	<i>Antal aktier/ andelar</i>	<i>Nom. belopp (tkr)</i>	<i>Bokvärde (tkr)</i>
DOTTERBOLAG			
Allmänna Svenska Städnings AB, Stockholm	19.060	1.906	9.000
AB Flymo, Malmö	40.000	4.000	6.000
Electrolux Svenska Försäljningsaktiebolag, Stockholm	60.000	6.000	6.000
Euroclean AB, Stockholm	3.000	3.000	3.900
Bröderna Brodd AB, Skänninge	600	60	3.240
AB Schaub & Co., Stockholm	30.000	3.000	2.700
Getinge Mekaniska Verkstads AB, Getinge	10.000	1.000	1.000
Verkstads AB Bällsta, Stockholm	15.000	750	750
AB Sollidenverken, Stockholm	6.500	650	650
AB Elektro-Apparat, Alingsås	1.000	500	500
Elektroheliol Försäljnings AB, Stockholm	5.000	500	500
Electrolux Städutensilier AB, Stockholm	2.500	250	250
Försäljnings AB Volta, Stockholm	2.000	200	200
Elektro-Helios Fastighets AB, Stockholm	100	100	100
AB Rebon, Stockholm	1.000	100	100
AB Elektroservice, Stockholm	250	25	25
Liljendahls Patenter AB, Stockholm	200	20	20
AB Lux, Stockholm	200	20	20
AB Carex, Stockholm	50	5	5
Centralkassan AB, Stockholm	50	5	5
AB Electrolux Lebanon Limited, Stockholm	50	5	5
AB Gårdscisterner (ABG), Stockholm	50	5	5
Nordic Pool AB, Stockholm	50	5	5
AB Harry Wennberg, Stockholm	50	5	5
A/S Atlas Svenska Försäljnings AB, Stockholm	2.500	250	—
			34.985
			248.928
Aktier och andelar i utländska dotterbolag (specificeras ej i årsredovisningen enligt medgivande från Kungl. Maj:t)			tkr 283.913

ANDRA BOLAG

		<i>Nom. belopp</i>	
ADELA Investment Company S.A., Luxemburg	1.292	US\$ 129.200	618
Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsföreningars Riks- förbund u.p.a., Stockholm, förlagslånebevis av år 1972		kr 75.000	—
Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsföreningars Riks- förbund u.p.a., Säffle, bostadsrätt i Lotten 3		kr 795	—
La Maison de Suède à Paris S.A., Paris	1.200	Frs 120.000	—
Norsk Rengjøringselskap A/S, Oslo	1.470	Nkr 735.000	479
Servi-Data AB, Stockholm	1	kr 100	—
SIFIDA Investment Company S.A., Luxemburg	20	US\$ 100.000	517
AB Sukab, Stockholm	19	kr 1.900	—
Swedvelop Hospital Equipment AB, Stockholm	100	kr 10.000	—
Svensk Interkontinental Lufttrafik AB, (S.I.L.A.), Stockholm	4.000	kr 400.000	—
AB Svensk Värmemätning C.B.System, Stockholm	650	kr 52.000	—
Svenska MTM-gruppen AB, Stockholm	1	kr 100	—
Svenska Riksbyggen, Mariestad, bostadsrätt i Flugan 1		kr 6.501	—
Vakuumsystem AB, Solna	495	kr 49.500	49
Valinka S.A., Lima	180	Soles 180.000	20
			tkr 1.683

Under hänvisning till revisionsberättelsen intygas, att förestående Resultaträkning och Balansräkning överensstämmer med räkenskaperna.

Stockholm i april 1973

Arne Holmén
Revisor, auktoriserad av
Stockholms Handelskammare

Bruno Svensson
Revisor, auktoriserad av
Stockholms Handelskammare

Kommentarer till bokslutet för koncernen och AB Electrolux

Allmänt

Koncernredovisningen omfattar alla företag, i vilka AB Electrolux vid årsskiftet direkt eller indirekt ägde 50 % eller mer av aktiekapitalet respektive andelskapitalet.

Koncernredovisningen inkluderar Allmänna Svenska Städnings AB (ASAB), Stockholm, Commercial Cleaning Services Ltd., Birmingham, Storbritannien, samt Netto Service S.A., Bryssel, Belgien, eftersom 50,16 %, 50,1 % respektive 50,9 % av dessa bolags nominella aktiekapital tillhör Electrolux-koncernen. Enligt ursprungligt samarbetsavtal mellan AB Electrolux och Det Danske Rengørings Selskab A/S (DDRS), Köpenhamn, skulle Electrolux-koncernen inneha 49 % av aktiekapitalet i gemensamt ägda städbolag. Då AB Electrolux förvärvat mer än 49 % av aktiekapitalet i ASAB, har AB Electrolux förbundit sig att inte använda den genom det utökade aktieinnehavet erhållna majoriteten i strid mot samarbetsavtalets anda. Beträffande koncernens innehav av aktier i de ovannämnda belgiska och brittiska städbolagen föreligger liknande åtaganden.

I samband med förvärvet av 51 % av aktiekapitalet i Swedish Royal Refrigeration Ltd., Welwyn Garden City, Storbritannien, har AB Electrolux förbundit sig att utöva sin rösträtt för endast 49 % av samtliga aktier, dock endast så länge övriga aktier äges av nuvarande aktieägare.

Antal rörelsedrivande bolag i koncernen var per 31.12.1972 cirka 130. Inklusive bolag av annat slag fanns vid årsskiftet totalt 191 bolag, varav 145 i utlandet.

Minoritetsintressen fanns per 31.12.1972 i 24 dotterföretag.

Vid upprättandet av koncernbalansräkningen har moderbolagets innehav av aktier och andelar i dotterbolag eliminerats mot respektive dotterbolags aktiekapital respektive andelskapital (parivärdemetoden). Se vidare not 20.

Utländska dotterföretags bokslut har

omräknats till svenska kronor efter vid årsskiftet gällande kurser. Electrolux äger mindre än 50 % av aktiekapitalet i ett antal bolag. Erhållna utdelningar från dylika bolag har under tidigare år redovisats i koncernens Resultaträkning. Från och med 1972 medtages i stället i Resultaträkningen koncernens andel av årets nettoresultat i minoritetsägda bolag. Detta gäller sådana bolag, i vilka Electrolux äger mer än 20 % men mindre än 50 % av aktiekapitalet.

I Koncernbalansräkningen sker korrigerings av bokförda värdet av aktier i berörda bolag, så att detta motsvarar Electrolux andel av dessas egna kapital. Härvid uppkommen retroaktiv justering för andel i tidigare års ej utdelade vinstandelar har inkluderats i koncernens egna kapital. Denna princip rekommenderas i USA av The Accounting Principles Board of the American Institute of Certified Public Accountants.

I enlighet med kommissionärsavtalet med AB Addo har AB Electrolux per 30.12.1972 övertagit tillgångar till ett värde av 90 Mkr och skulder till 60 Mkr. Den härvid uppkomna skillnaden, 30 Mkr, redovisas i såväl AB Electrolux Balansräkning som i Koncernbalansräkningen under rubriken "Långfristiga skulder, Diverse".

Kommissionärsavtal har även träffats mellan å ena sidan Getinge Mekaniska Verkstads AB, Getinge, AB Schaub & Co., Stockholm, samt Jerndell Industrier AB, Malmö, och å andra sidan AB Electrolux. Dessa avtal gäller fr. o. m. 1.1.1972 och således ingår respektive bolags rörelse i sin helhet i 1972 års redovisning för AB Electrolux.

Not 1 Fakturerad nettoförsäljning

I koncernens totala fakturering ingår under 1972 förvärvade bolag med en försäljning av 44 Mkr.

Not 2 Kalkylmässiga avskrivningar

Under tidigare år tillämpade dotter-

bolagen endast bokföringsmässig avskrivning. Under 1972 har de övergått till att även använda för kalkyländamål gjorda avskrivningar på samma sätt som tidigare skett i moderbolaget. Föregående års siffror är därför ej helt jämförbara. Kalkylmässiga avskrivningar för byggnader och markanläggningar samt maskiner och inventarier baseras på återanskaffningsvärden, i Sverige beräknade på basis av försäkringsbolagens index och i utlandet på liknande sätt.

För byggnader och markanläggningar sker avskrivning med 3 % per år. För maskiner och inventarier varierar tillämpade avskrivningssatser mellan 7 % och 25 % per år. Maskiner, som användes i flera skift, avskrivs med högre procent-sats. För objekt äldre än 15 år reduceras avskrivningssatserna. För produktbundna verktyg gäller olika aktiveringsregler i olika länder. I syfte att uppnå enhetlighet mellan AB Electrolux och de utländska fabrikationsbolagen sker dock beräkning av kalkylmässiga avskrivningar enligt enhetliga normer. Avskrivningssatsen för produktbundna verktyg utgör minst 33,3 % per år. Eftersom kalkylmässiga avskrivningar för verktyg tidigare ej redovisades, har 1971 års siffror omgrupperats för ernående av bättre jämförbarhet mellan åren.

Not 3 Vinstandel i främmande företag

Utgör Electrolux andel i 1972 års nettovinst i Norsk Rengjøringsselskap A/S, Oslo.

Not 4 Realisationsvinst vid försäljning av fastigheter, hyresrätter och värdepapper

Realisationsvinster har under 1972 uppstått bl. a. genom avyttring av skogsinnehavet i Ankarsrum och fastighetsförsäljningar i följande bolag: Electrolux Ltd., Storbritannien, Electrolux Ltda., Portugal, Keltec Inc., USA, och OY Elektroheliol AB, Finland.

Not 5 Extraordinära avskrivningar av byggnader, maskiner, inventarier och verktyg

Under denna rubrik redovisas skillnaden mellan kalkylmässiga och bokföringsmässiga avskrivningar. De bokföringsmässiga avskrivningarna är beräknade enligt samma principer som 1971.

	AB Electrolux (tkr)	Dotterbolag (tkr)	Totalt (tkr)
<i>Byggnader</i>			
Kalkylmässiga avskrivningar	5.032	5.786	10.818
Bokföringsmässiga avskrivningar	5.746	5.701	11.447
Extraordinära avskrivningar	714	./ 85	629
<i>Maskiner, inventarier och verktyg</i>			
Kalkylmässiga avskrivningar	27.411	28.991	56.402
Bokföringsmässiga avskrivningar	33.665	28.185	61.850
Extraordinära avskrivningar	6.254	./ 806	5.448

I ovanstående siffror ingår för AB Electrolux anskaffning av verktyg med 16,2 Mkr (= bokföringsmässig avskrivning) samt kalkylmässigt beräknade verktygskostnader med 12,6 Mkr.

Not 6 Avskrivning av patent, hyresrätter och liknande

Avskrivning har liksom tidigare år skett med 20 % per år räknat på anskaffningsvärdet. I samband med AB Electrolux köp av Kreft S.a.r.l., Vianden, förvärvades ett patent inom absorptionskylområdet till ett belopp av 3,0 Mkr. I enlighet med möjligheterna i gällande svensk skattelagstiftning har avskrivning skett i AB Electrolux med 20 % på ovanstående belopp. I koncernens Balansräkning och Resultaträkning, där skattemässiga begränsningar inte föreligger, har detta patent i sin helhet bortskrivits mot Fria reserver.

Not 7 Avskrivning av goodwill

Av skattemässiga skäl upptages Goodwill i moderbolagets Balansräkning till anskaffningsvärde minus ackumulerade avskrivningar, varvid överensstämmelse föreligger mellan skattemässigt restvärde och bokfört värde. Avskrivning har gjorts med 20 % av anskaffningsvärdet, vilket belastats resultatet för respektive år.

I koncernens Balansräkning och Resultaträkning, där skattemässiga begränsningar inte föreligger, har Goodwill i sin helhet bortskrivits mot Fria reserver. Koncernens Balansräkning och Resultaträkning uppvisar därmed den ställning respektive det resultat, som skulle ha redovisats, därest Goodwill bortskrivits under anskaffningsåret.

Not 8 Avsättning till investeringsfonder

Skattemässigt avdragsgilla avsättningar har gjorts av AB Electrolux, Bröderna Brodd AB och S.A. Electrolux, Senlis.

Not 9 Avsättning till övriga finansiella reserver

Samtliga bolag inom Electrolux-koncernen tillämpar enhetliga principer för beräkning av inkurans i varulager, osäkra kundfordringar, garantiätaganden m. m., oavsett de lokala skattebestämmelserna. I vissa länder är det dock tillåtet att göra avsättningar utöver dessa principer. Dessa avsättningar redovisas i

Resultaträkningen för koncernen under ovanstående rubrik.

Not 10 Värdepapper

I Balansräkningen per 31.12.1972 redovisas under denna rubrik bl. a. aktier i National Homes Corporation, Lafayette, Indiana, USA, till ett värde av 8.158 tkr, vilket motsvarar ursprunglig anskaffningskostnad efter avdrag av nedskrivning med 82 tkr, vilken belastat 1972 års resultat.

Genom ett under 1971 tecknat avtal har AB Electrolux garanterats en likvid motsvarande minst ursprunglig anskaffningskostnad vid försäljning av nämnda aktier. Den garanterade köpeskillingen, US\$ 1.600.000, har erhållits under 1971 som en à conto-betalning. På grund av valutakursändring erhöles i svenska kronor ett lägre belopp än ursprunglig anskaffningskostnad, varför aktierna nedskrivits med mellanskillnaden. I avvaktan på definitiv försäljning av aktierna redovisas erhållen à conto-likvid under ovanstående rubrik. Vid föregående årsskifte redovisades à conto-likviden under rubriken "Kortfristiga skulder, Diverse". För erhållande av jämförbarhet har föregående års siffror omgrupperats.

Not 11 Omsättningstillgångar: Fordringar, Kunder

I det per 31.12.1972 redovisade beloppet ingår fordringar härrörande från under 1972 förvärvade bolag med 15,9 Mkr samt från AB Addo övertagna fordringar med 10,4 Mkr.

Not 12 Omsättningstillgångar: Fordringar, Diverse

Här redovisas bl. a. fordringar härrörande från fastighetsförsäljningar och förfallande inom 12 månader, importdepositioner i utlandet, fordringar hos leverantörer och personal samt förutbetalda omkostnader. Dessutom ingår, i avvaktan på slutlig reglering med de större oljebolagen, förskottslikvider avseende övertagna gårdscisterner (se även sid. 7) samt AB Addos fordringar på bolag inom Facit-koncernen.

Not 13 Varulager

I det per 31.12.1972 redovisade beloppet ingår varulager härrörande från under 1972 förvärvade bolag med 23,2 Mkr samt från AB Addo övertaget varulager med 60,7 Mkr. Bolagen har upptagit sina varulager till det lägsta av anskaffnings- eller återanskaffningskostnaden med avdrag för inkurans. Det totala lagervärdet för koncernen redovisas efter avdrag av reserv för icke realiserad vinst i lager, d. v. s. skillnaden mellan levererande koncernföretags debiteringspris och tillverkningskostnader för de produkter, som vid årsskiftet låg kvar i lager hos mottagande koncernföretag.

Not 14 Anläggningstillgångar: Diverse fordringar

Häri ingår bl. a. fordringar härrörande från fastighetsförsäljningar, reversfordringar på återförsäljare samt s. k. "pantebrevsfordringar" bl. a. hos A/S Scan-Atlas Husholdningsapparater, Köpenhamn; de senare uppkomna vid försäljning av köksinredningar.

Not 15 Maskiner och inventarier

Nettobokföringsvärde		
31.12.1971	tkr	114.399
Anskaffningar 1972		
inkl. maskiner och inventarier tillhörande under året		
förvärvade bolag	„ +	90.279
Maskiner och inventarier övertagna från AB Addo	„ +	1.707
Bokfört värde för försålda och ut-rangerade maskiner m. m.	„ —	7.973
Bokföringsmässig avskrivning 1972	„ —	61.850
	tkr	<u>136.562</u>

I anskaffningsbeloppet ovan ingår maskiner och inventarier i nyförvärvade bolag med 6.426 tkr samt vid anskaffningstillfället helt avskrivna produktverktyg med 17.390 tkr.

Not 16 Fabriks-, kontors- och andra fastigheter (inkl. markanläggningar)

Nettobokföringsvärde		
31.12.1971	tkr	172.130
Uppskrivning vid fondemission 1972	„ +	40.000
Anskaffningar 1972 inkl. fastigheter tillhörande under året		
förvärvade bolag	„ +	44.026
Bokfört värde för försålda och ut-rangerade fastigheter m. m.	„ —	17.157
Bokföringsmässig avskrivning 1972	„ —	11.447
	tkr	<u>227.552</u>

I anskaffningsbeloppet ovan ingår fastigheter i nyförvärvade bolag med 20.117 tkr.

Not 17 Banklån m. m.

Häri ingår även sådana delbelopp av långfristiga lån, som skall erläggas inom ett år.

Not 18 Kortfristiga skulder, Diverse

Här ingår bl. a. reserver för garanti-åtaganden, intjänade semesterersättningar och vid årsskiftet ej utbetalda löner, personalens källskatter, reserver för avskedersättningar och liknande i utländska dotterbolag, omsättnings- och mervärdeskatter samt diverse upplupna kostnader. Dessutom ingår AB Addos skulder till bolag inom Facit-koncernen.

Not 19 Långfristiga skulder: Diverse

Under denna rubrik redovisas lån, för vilka säkerhet i form av inteckning eller borgen ej behövt ställas, samt skillnaden mellan de från AB Addo övertagna tillgångarna och skulderna. Se även kommentar ovan under "Allmänt".

Not 20 Bundna reserver

Förutom bundna reserver i respektive bolag redovisas under denna

rubrik nettoskillnader mellan dotterföretagens aktie-/andelskapital och moderbolagets bokförda värde för aktier och andelar i dotterbolag (överparivärde har avdragits från underparivärde). Förändringen gentemot 1971 består av fondemissioner i dotterbolag, differenser mellan bokfört värde och nominellt aktiekapital i nyanskaffade bolag, ökning av bundna reserver i dotterbolag, ändrade omräkningskurser på grund av valutakursändringar m. m.

Not 21 Fria reserver och Årets koncernvinst

Hänsyn har ej tagits till att i vissa fall disponibla medel hos utländska dotterbolag vid överföring till moderbolaget i form av utdelning skulle bli föremål för beskattning i utlandet och/eller i Sverige. Vidare kan valutabestämmelser i vissa länder påverka möjligheterna att transferera vinstmedel till moderbolaget.

Not 22 Ansvarsförbindelser
Ökningen hänför sig till åtaganden, som Electrolux Ltd., Luton, gjort mot ett utomstående finansieringsföretag och som avser leasingkontrakt samt vissa avbetalningskontrakt.

Not 23 Fakturerad nettoförsäljning

AB Electrolux (moderbolagets) fakturering avser leveranser till såväl dotterbolag som kunder, vilka köpt direkt av moderbolaget.

Not 24 Tillverknings-, försäljnings- och administrationskostnader m. m.

Till skillnad mot tidigare år redovisas ej allmänna förvaltningskostnader som en separat post i Resultaträkningen utan ingår under ovanstående rubrik. För 1972 uppgår de allmänna förvaltningskostnaderna till 2,7 Mkr. För 1971 var motsvarande siffra 2,4 Mkr. Med allmänna förvaltningskostnader avses AB Electrolux kostnader för direktionens medlemmar med sekreterare samt arvoden till styrelse och externa revisorer,

Not 25 Övriga räntor

I likhet med föregående år inkluderar ränta ingående i årets pensionsavsättning. Beloppet utgör 4,4 Mkr. Se även not 39.

Not 26 Ökning av allmän reserv för varulager

Reserven utgör 57,3 % av bruttolagervärdet reducerat med betryggande reserv för inkurans, varvid från AB Addo övertaget lager ingår i bruttolagervärdet. Motsvarande procenttal föregående år uppgick till 53,3 %.

Not 27 Kundfordringar

Ökningen gentemot 1971 förklaras i huvudsak av övertagandet av AB Addos kundfordringar.

Not 28 Omsättningstillgångar: Fordringar, Dotterbolag

Under denna rubrik redovisas varufordringar på dotterbolag med högst ett års ianspråktagen kredit, medan övriga fordringar återfinnes under rubriken "Anläggningstillgångar: Fordringar, Dotterbolag".

Not 29 Omsättningstillgångar: Fordringar, Diverse

Här redovisas bl. a. fordringar hos leverantörer, förskott på omsättningstillgångar, à conto-betalningar till Pensionsregistreringsinstitutet (PRI), fordringar på personal samt förutbetalda omkostnader.

Not 30 Anläggningstillgångar: Fordringar, Dotterbolag

Här redovisas dels belopp som moderbolaget ställt till dotterbolags förfogande såsom lån, dels övriga fordringar, som övergått till att bli långfristiga.

Not 31 Aktier och andelar i dotterbolag

Ökningen mellan åren beror på förvärv av nya bolag (se sid. 6), nyemissioner i dotterbolag samt att i samband med 1972 års fondemission i AB Electrolux uppskrivning skett av det bokförda värdet

av aktierna i Electrolux Ltd., Luton, med 40 Mkr.

Not 32 Maskiner och inventarier

Nettobokföringsvärde		
31.12.1971	tkr	45.308
Anskaffningar 1972	..	+37.720
Genom kommissionärsavtal eller liknande övertagna maskiner och inventarier (till bokförda värden)	..	+ 2.216
Bokföringsmässig avskrivning 1972	..	-33.665
	tkr	51.579

I ovanstående siffror ingår vid anskaffningstillfället helt avskrivna produktbundna verktyg med 16.231 tkr.

Not 33 Fabriks-, kontors- och andra fastigheter (inkl. markanläggningar)

Nettobokföringsvärde		
31.12.1971	tkr	67.701
Uppskrivning vid 1972 års fondemission	..	+ 40.000
Anskaffningar 1972	..	+ 6.214
Fastigheter övertagna från AB Ankarsrums Bruk	..	+ 2.827
Bokfört värde av utrangerade fastigheter	..	- 54
Bokföringsmässig avskrivning 1972	..	- 5.746
	tkr	110.942

Not 34 Ställda pantar, fastighetsinteckningar

De krediter etc., för vilka inteckningar pantförskrivits, uppgick per 31.12.1972 till 63.193 tkr.

Not 35 Banklån m. m.

Består huvudsakligen av sådana delbelopp av långfristiga lån, som skall erläggas inom ett år, samt vid årsskiftet upplupna räntor på intecknings- och förlagslån.

Not 36 Kortfristiga skulder, Diverse

Häri ingår bl. a. reserv för garantiåtaganden, upplupna omkostnader

samt kortfristiga skulder, som uppkommit i samband med bolagsförvärv.

Not 37 Reserv för ej realiserad vinst i utländska dotterbolags lager

Denna reserv utgöres av skillnaden mellan moderbolagets debiteringspriser och tillverkningskostnader för sådana produkter, som vid årsskiftet låg kvar i lager hos mottagande utländska dotterbolag.

Not 38 Långfristiga skulder, Diverse

Denna post utgör den skillnad, som uppkom mellan AB Addos tillgångar och skulder vid överförandet till AB Electrolux per 30.12.1972.

Not 39 Avsatt till pensioner

AB Addos pensionsskuld har per 30.12.1972 överförts till AB Electrolux i enlighet med kommissionärsavtalet. Pensionsskuld utöver "Avsatt till pensioner" utgör 1.610 tkr, vilket täckes genom kapital hos Addokoncernens Fristående Pensionsstiftelse.

Av årets avsättning utgör 4,4 Mkr ränta, som belastats kostnadsräntor.

Not 40 Aktiekapital

400.000 A-aktier	tkr	40.000
à 100 kr		
4.350.000 B-aktier	..	435.000
à 100 kr		
4.750.000 aktier	tkr	475.000

Varje A-aktie berättigar till en röst och varje B-aktie till en tusendels röst. Alla aktier medför samma rätt till andel i bolagets tillgångar och vinst.

I samband med förvärvet av Facit AB utökades aktiekapitalet 1973 med 242.000 B-aktier, varefter aktiekapitalet är sammansatt som följer:

400.000 A-aktier	tkr	40.000
à 100 kr		
4.592.000 B-aktier	..	459.200
à 100 kr		
4.992.000 aktier	tkr	499.200

Kompletterande uppgifter om Electrolux

Intjänade löner och ersättningar

	1972 (tkr)	1971 (tkr)
Moderbolaget		
Styrelse, verkställande direktör och andra företagsledare	1.519	1.271
Arbetare	122.407	108.951
Övriga	97.760	79.563
	221.686	189.785
Svenska bolag (inkl. moderbolaget)		
Styrelser, verkställande direktörer och andra företagsledare	2.169	2.297
Arbetare	214.728	192.805
Övriga	158.185	147.067
	375.082	342.169
Koncernen		
Styrelser, verkställande direktörer och andra företagsledare	10.942	10.530
Arbetare	348.709	311.719
Övriga	438.301	384.813
	797.952	707.062

Ökningen av intjänade löner och ersättningar i moderbolaget under 1972 jämfört med föregående år beror delvis på att vissa svenska dotterbolags personal vid årsskiftet 1971/1972 överfördes till moderbolaget. Intjänade löner och ersättningar för dessa redovisas 1972 i moderbolaget och 1971 hos svenska dotterbolag.

Utöver angivna löner och ersättningar har koncernens verksamhet burit sociala omkostnader för personal. För moderbolaget och de svenska dotterbolagen utgjorde dylika kostnader för 1972 (ATP, PRI och andra pensioner, arbetsgivareavgifter, grupplivförsäkring m. m.) sammanlagt cirka 71 Mkr.

Taxeringsvärdet

Moderbolagets fastigheter hade vid årsskiftet ett taxeringsvärde av 128,0 Mkr, varav särskilt maskinvärde 3,9 Mkr.

Brandförsäkringsvärdet

Moderbolagets fastigheter Mkr 223,7
Moderbolagets maskiner, inventarier m. m. Mkr 322,4

Antal aktieägare

i AB Electrolux utgjorde vid årsskiftet cirka 20.000. I början av år 1973 beräknas antalet aktieägare öka med 8.000 som följd av förvärvet av Facit-gruppen.

Electrolux på världskartan

Länder med fabriktions- och försäljningsbolag

- 1 ARGENTINA** 170 anställda
Fabrik i *Buenos Aires* (dammsugare, golvbonare)
- 2 AUSTRALIEN** 1.360 anställda
Fabriker i
Melbourne (dammsugare, golvbonare, luftkuddegräsklippare)
Thebarton (Adelaide) (gräsklippnings- och andra gräsvårdsmaskiner)
Dessutom kommersiell städning i *Melbourne* med 1.110 anställda
- 3 BRASILIEN** 250 anställda
Fabrik i *São Paulo* (dammsugare, golvbonare)
Dessutom kommersiell städning med 760 anställda
- 4 COLOMBIA** 430 anställda
Fabrik i *Bogotá* (dammsugare, golvbonare)
- 5 DANMARK** 1.420 anställda
Fabriker i
Lundtofte (Köpenhamn) (kylskåp, frysboxar)
Nykøbing-Falster (kökssnickier)
Naerum (Köpenhamn) (klädsåp, arkivskåp m. m.)
Fjerritslev (kontorsstolar)
Esbjerg (kyl- och frysskåp, frysboxar)
- 6 FRANKRIKE** 3.030 anställda
Fabrik i *Courbevoie* (dammsugare, golvbonare)
- 7 HOLLAND** 240 anställda
Fabrik i *Diemen* (storköksutrustningar)
- 8 ITALIEN** 710 anställda
Fabrik i *Milano* (dammsugare, golvbonare)
- 9 LUXEMBURG** 130 anställda
Fabrik i *Vianden* (absorptionskylskåp)
- 10 MEXICO** 430 anställda
Fabrik i *Mexico City* (dammsugare)
- 11 NORGE** 680 anställda
Fabrik i *Eidsvold* (elspisar, elvärmepaneler)
- 12 NYA ZEELAND** 320 anställda
Fabrik i *Wellington* (dammsugare, golvbonare)
- 13 PERU** 260 anställda
Fabrik i *Lima* (dammsugare, golvbonare)
- 14 SPANIEN** 420 anställda
Fabrik i *Madrid* (dammsugare)
Dessutom försäljningsbolag med kommersiell städning på Kanarieöarna
- 15 STORBRIANNIEN** 3.600 anställda
Fabriker i
Luton (dammsugare, kylskåp, elvärmepaneler)
Darlington (luftkuddegräsklippare)
Dessutom kommersiell städning i *Birmingham* med 1.140 anställda

16 SVERIGE 8.480 anställda
Fabriker i

Alingsås (storköksutrustningar, industriugnar)
Alingsås (aggregat för högtrycksrengöring)
Getinge (steriliseringsutrustning för sjukhus m. m.)
Malmö (kyl- och frysdiskar, kyl- och frysrum)
Malmö (bardiskar)
Mariestad (kompressor kylskåp, frysskåp, frysboxar)
Motala (absorptionskylskåp, elspisar, disk- och tvättmaskiner)
Skänninge (sopmaskiner, borstar)
Stockholm (industrirobotar)
Säffle (stältnredningar, lagerhanteringsutrustning)
Västervik/ Ankarström (dammsugare, kommersiella städmaskiner, "Assistent", ventilatorer, små elmotorer m. m.)
Åmål (kylskåp, elspisar m. m.)
Dessutom kommersiell städning (ASAB) med 4.210 anställda

17 SYDAFRIKA 370 anställda
Fabrik i *Johannesburg* (dammsugare, golvbonare)
Dessutom kommersiell städning med 790 anställda

18 USA 210 anställda
Fabrik i *Elkhart*, Indiana (kommersiella städmaskiner)

19 VÄSTTYSKLAND 2.850 anställda
Fabrik i *Berlin* (dammsugare, frysboxar, frysanläggningar, luftkuddegräsklippare)

Länder med enbart försäljningsbolag

- 20 BARBADOS**
- 21 BELGIEN**
- 22 DOMINIKANSKA REPUBLIKEN**
- 23 FINLAND**
- 24 GUATEMALA**
- 25 GUYANA**
- 26 HONGKONG**
- 27 KANADA**
- 28 LIBANON**
- 29 PORTUGAL**
- 30 SCHWEIZ**
- 31 SINGAPORE**
- 32 SPANIEN-KANARIEÖARNA**
- 33 TRINIDAD**
- 34 URUGUAY**
- 35 VENEZUELA**
- 36 ZAMBIA**
- 37 ÖSTERRIKE**

Dessutom försäljs koncernens produkter genom drygt 200 agenter i utlandet. Dessa har ej markerats å vidstående karta.

Electrolux